Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 168 (7909). ● 9 сентябрь, 1982 йил ◆ ПАЙШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

МАТБУОТ ВА ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ

Совет кишиларининг корхоналардаги, қурилишлардаги, қишлоқ экинзорларидаги, фан ва маданият соҳасидаги бунёдкорлик меҳнати минг-минглаб новаторларни, беш йиллик илғорларини юзага келтирмоқда. Пешқадамларнинг намунаси уларнинг кетидан бораётган йўлини ёритиб турибди. Ишлаб чиқаришни интенсивлаш тажрибаси, камроқ чиқим қилиб, юксак пировард натижаларга эришиш маҳорати — бебаҳо ижтимоий бойликдир. КПСС XXVI съезди илғор тажрибани ўз вақтида умумлаштириш ва планли равишда оммалаштиришни таъминлаш вазифасини қўйди. Бу вазифани ҳал этишда матбуотимиз, телевидение ва радио эшиттириш масъулиятли роль ўйнайди.

Совет матбуотини тўла ҳуқуқ билан хўжалик юритиш ва бошқариш энг яхши тажрибасининг оммавий, коллектив мактаби деса бўлади. Ташаббускор ишларнинг, социалистик мусобақа моҳирона ташкил этилишининг намуналарини пропаганда қилиш, бу намуналар кенг миқёсда, тез жорий этилишига интилиш — журналистлар учун ижодий қоида бўлиб қолган. Ижодий изланиш йўлидан бораётган кишилар, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстиришнинг янги резервларини очаётган ва ўз касбкор маҳоратини бошқаларга саховат билан ўргатаётган кишилар матбуот, телевидение, радио орқали мақтов сўзлари эшитишга, актив қўллаб-қувватланишга лойиқдирлар.

Кўпгина нашрлар кейинги вақтларда мана шундай материалларни тайёрлашга эътиборни анча кучайтирди. «Челябинский рабочий» газетаси беш йиллик пешқадамлари тажрибасини тўлиқроқ тасвирлаб беришга интилмоқда. «Кузбасс» газетасининг тежамкор, омилкор меҳнатчилар тажрибасини ёритувчи мақола ва очерклари газетхонларга манзур бўлмоқда. «Южний Урал» (Оренбург) газетаси ҳосил ўримидаги илғор методларни қунт билан пропаганда қилмоқда, механизаторларининг ташаббусини кўрсатиб бермоқда. Шу тариқа матбуот янги, илғор усулларнинг қарор топишига кўмаклашмоқда. Журналистларнинг бу соҳадаги изланишларини муттасил ривожлантириш ва чуқурлаштириш, матбуотнинг чиқишлари шу беш йилликда партия ташкилоти, меҳнат коллективлари олдида турган вазифаларни ҳал этишга янада активроқ кўмаклашишга интилиш лозим.

Ички резервларни очиб беришга, меҳнатни ташкил этишнинг бригада формаларини, шунингдек, одамларда ўз ишига чинакам ижодий ёндошиш фазилатларини тарбиялаш тажрибасини ривожлантиришга қаратилган яхши ташаббусларга матбуот алоҳида эътибор бериши лозим. Меҳнат коллективларининг турмушини батафсил атрофлича ёритиш, уларнинг инсон шахси камол топишига, унинг ишчанлик ва ғоявий-аҳлоқий фазилатлари шаклланишига таъсирини кўрсатиб бериш зарур. Чунки ишлаб чиқариш новаторлари айни коллективда юзага чиқиб, вояга етади, меҳнатнинг самарадорлиги, маҳсулотнинг сифати ошиб бориши, фан ва техника ютуқлари, илғорларнинг янгиликлари асосида қувватлардан жуда тўла-тўкис фойдаланиши таъминланади.

Озиқ-овқат программаси қандай бажарилаётганлигини ёритиш ҳам журналистлардан доимий изланишни талаб қилади. Матбуот ўз чиқишларида ижобий намунанинг кучига асосий эътиборни қаратиши, меҳнатни ва бошқарувни моҳирона ташкил этиш, ташаббускорлик туфайли ишлаб чиқаришни ўстиришга, дала ва фермалар маҳсулоти сифатини яхшилашга эришаётган совхозлар, колхозлар, агросаноат бирлашмалари тажрибасини чуқур таҳлил этиб, ёритиб бориши муҳимдир.

Матбуотнинг шундай чиқишлари самарадорлиги, уларнинг ижтимоий таъсирчанлиги — биринчи даражали масаладир. Шуни эътироф қилиш керакки, баъзи редакцияларда матбуотнинг обрўси ва таъсирчанлиги тўғрисида танқидий материалларнинг миқдори ва улар юзасидан кўрилган чоралargагина қараб фикр юритиш одат бўлиб қолган. Бу — масалага бир томонлама ёндошишдир. Илғор тажриба тўғрисидаги материаллар матбуотимиз таъсири ва ҳаракатчанлигининг муҳим кўрсаткичидир, бу материаллар тўғрисида партия комитетлари ва редакция коллективлари кун сайин ғамхўрлик қилишлари керак.

Аввало бундай материалларнинг конкретлигини, мазмундорлигини оширишни таъминлаб, уларнинг публицистик эҳтиросини кучайтириб, муваффақиятга эришиш мумкин. Новаторлар ва унинг усуллари тўғрисида материал эълон қилинганидан кейин илғорларнинг ютуғини такрорлаш, кўпайтириш иштиёқида бўлган кишилар сафи ортиб борган тақдирдагина матбуот органининг актив позицияси тўла-тўкис намоён бўлади. Ҳар бир нашр меҳнатдаги янгиликларни, энг яхши намуналарни жорий этишнинг жанговар ташкилотчиси бўлиб қолиши, бу ишда партия, касаба союз комитетларининг етакчилик ролини кўрсатиб бериши керак.

Кўпгина газеталар учун характерли бўлган нуқсон нималардан иборат! Қисқа қилиб айтганда, қатъий белгилаб олинган йўлнинг, изчиллик ва собитқадамликнинг йўқлигидан иборат. Айтайлик, «Тургайская новь» газетаси (Орқалиқ) ўз вақтида «Железнодорожний» совхозининг «Бугун—рекорд, эртаға — ҳамманинг ютуғи» шиори остида ишлаётган сут соғувчилар тўғрисида қизиқарли мақола босиб чиқарган эди. Унда коллективнинг ажойиб муваффақиятлари уқтириб ўтилган эди. Аммо ибратли тажриба тўғрисидаги ҳикоя газетада ёрқин тарзда давом эттирилмади. Кўтариб чиқилган мавзуни ривожлантира билмаслик, амалий натижага эриша олмаслик бошқа нашрларга ҳам хос нуқсондир. Қимматли ташаббусларнинг жорий этилишига ҳалақит бераётган сабабларни пухта таҳлил этиш, очиб ташлаш ҳам матбуотнинг бурчидир.

Баъзан матбуотнинг шу мавзудаги чиқишлари технологияни тасвир этишдан, эҳтироссиз баён этишдангина иборат бўлиб қолмоқда. Бундай материалларда инсоннинг ўзи кўринмайди. Тажрибанинг моҳиятини, унинг икир-чикирларини чуқур ўрганиш зарурлиги шубҳасиз. Бироқ бошқаларда новатор намунасига эргашиш иштиёқини уйғотиш бундан ҳам муҳимдир. Бунинг учун эса илғор ва новаторнинг ҳаётий позициясини, қиёфасини ҳаққоний, жозибали кўрсатиб бериш зарур.

Партия комитетлари мақсадни, эътибор беришга ва кун сайин оммалаштиришга арзийдиган асосий мавзуни танлаб олишда редакция коллективларига ёрдам беришлари, матбуот материалларининг таъсирчанлиги тўғрисида ғамхўрлик қилишлари лозим. Хўжалик раҳбарларини матбуот материалларига сезгирлик ва масъулият билан қараш руҳида тарбиялаш, уларни шу материаллардан социалистик мусобақа самарадорлигини ошириш ишлаб чиқаришнинг қўшимча резервларини қидириш учун фойдаланиш маҳоратига ўргатиш—партия комитетларининг бевосита бурчидир. Актуал мавзудаги материалларни партия комитетлари қўллаб-қувватлаши матбуотнинг обрў-эътиборини оширади, унинг район, область, республика иқтисодий ва маданий ривожланишига таъсирини кучайтиради. Илғор тажрибани, новаторлик методларини тасвирловчи материалларга эътиборсизлик ҳам—хўжасизликнинг ўзи эканлигини эсда тутиш керак.

Илғорларнинг тажрибаси—матбуотимизнинг эскирмайдиган катта мавзуидир. Тажрибани пропаганда қилиш, оммалаштириш—КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли бажаришга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ курашига актив кўмаклашиш демакдир.

(«ПРАВДА»нинг 8 сентябрдаги бош мақоласи).

БЕКОБОД районидаги «Социализм» пахта тайёрлаш пунктида барча техника ва механизмлар ўз вақтида мавсумга шай қилиб қўйилди. Айни кунларда сифатли тайёрланган бу механизмлар ёрдамида келтирилаётган ҳосил тўхтовсиз қабул қилиб олинмоқда. Суратда: пункт механиги Содиқ Толипов, электрик Алижон Тошматов ва ремонтчи слесарь Мусурмонқул Қирғизбоевлар транспортёрларни яна бир бор кўздан кечиришмоқда.

М. Қорабеков фотоси.

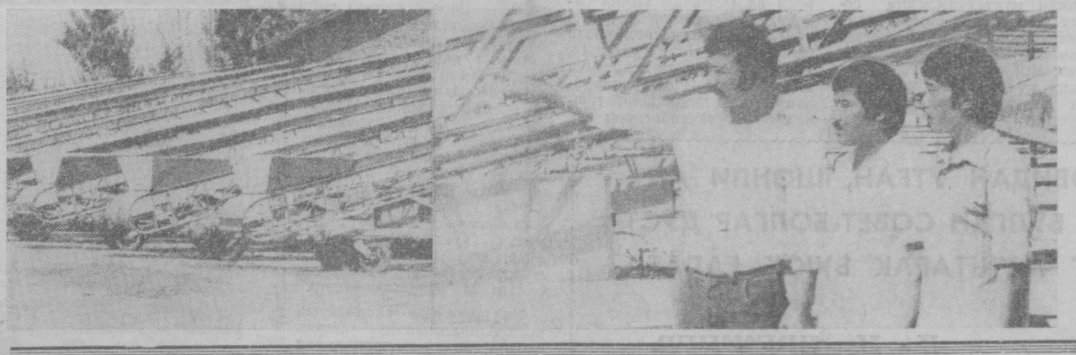

ШОЛИГА ЎРОҚ ТУШДИ

БЕКОБОД районидаги «Октябрь 46 йиллиги» совхози шоликорларининг ватанпарварлик ташаббуси область партия комитети томонидан маъқулланган эди. Хўжалик деҳқонлари биринчилар қатори шоли ўримини ҳам бошлаб юбордилар. Тиллабек Тўғизбоев, Қаршибой Султонов, Машраб Қўчқоров ва Бўрибой Нормаев ўртоқлар етакчилик қилаётган бригадаларда гектаридан 80—90 центнердан ҳосил олиш учун курашиляпти.

Хўжаликда ўрим-йиғим ишлари ипатоволиклар методи асосида ташкил этилмоқда. 4 та ўрим-транспорт отряди тузилган. Улар таркибига 33 ўрим-йиғим агрегатлари бирлаштирилган бўлиб, иш икки сменада олиб борилмоқда. Совхоз шоликорлари йиллик планларини 30 сентябрга, социалистик мажбуриятларини эса 10 октябргача бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Р. БАГИРОВ.

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

БИР КУНДА 20 ТОННА

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Ким Пен Хва номли колхознинг 16-бригадаси пахтазорларида машина терими бошланди. Бригаданинг илғор механизатори Жамол Мусиров ўз агрегатини биринчи бўлиб ишга туширди. У дастлабки куниёқ машина бункеридан 20 тонна «оқ олтин» тўкди.

Тажрибали механизатор бу йилги мавсумда камида 200 тонна пахта териш мажбуриятини олди.

ОИЛАВИЙ ЭКИПАЖ

ЧИНОЗ. К. Маркс номли колхозда оилавий экипаж тузилган эди. Бугун Вағиз Илёсов бошлиқ ана шу экипаж аъзолари пахта теримига киришдилар. В. Илёсов ўғиллари Илгизар ва Рашид Илёсовлар билан бирга бу йилги мавсумда 330 тонна «оқ олтин» теришга қарор қилдилар.

ПЛАН 12 ИШ КУНИДА

КОММУНИСТИК. «Ленинский путь» колхози пахтакорлари майдонларини машина теримига эрта ва сифатли тайёрлашга эришдилар. Бу эса агрегатларни далаларга барвақт олиб чиқиш имконини берди.

Бугун хўжалик пахтазорларида 34 та машина иш бошлади. Колхоз механизаторлари агрегатларни юксак унум билан ишлатиб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини 12 иш кунида бажариш учун курашмоқдалар.

КОНКУРС ҒОЛИБИГА — «МОСКВИЧ-412»

БЎКА. «Ленин йўли» колхозида машина терими олдидан механик-ҳайдовчиларнинг район конкурси бўлиб ўтди. Агрегатни моҳирлик билан бошқариш, аппаратларни тўғри ишлатиш мусобақасида «Ленинизм» колхозининг механик-ҳайдовчиси Собиржон Олимжонов ғолиб чиқди ва «Москвич — 412» енгил автомашинаси билан мукофотланди. Бунга жавобан у мавсумда 250 тонна пахта теришга сўз берди.

Конкурсда иккинчи ўринни эгаллаган «Партия XIX съезди» колхози механик-ҳайдовчиси Отамурод Эркаев эса кажавали «Урал» мотоцикли билан тақдирланди.

50 ЦЕНТНЕРЧИЛАР—ПЕШҚАДАМ

ЯНГИЙЎЛ. Калинин номли колхознинг Пошша Шодиев бошлиқ бригадаси коллективи пахта теримини кун сайин авж олдириб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилаяпти. Ҳозиргача 1000 килограммдан ошириб пахта терган Гулчи Нажимова ва Нурия Шодиевaларнинг хирмонга қўшаётган ҳиссалари баракали бўлаётир.

Бригадада кунига 1,5—2 процент пахта тайёрланмоқда. Мавсум бошидан бери тайёрланган пахта эса 9 процентдан ошди.

ДАЛАДА КОНЦЕРТ

ПИСКЕНТ. Шаҳар маданият уйининг директори Рихси Омонова раҳбарлигида ташкил этилган етти кишидан иборат агитбригада пахтакорларга намунали хизмат кўрсатмоқда. Составида «Билим» жамиятининг лектори ҳамда рақкоса ва созанда— хонандалари бўлган бу агитбригада ўтган куни «Пискент» совхозининг Рубил Гасанов бошлиқ бригадаси даласида бўлишиб, терим иштирокчиларига концерт қўйиб бердилар.

440.000 ТОННАЛИК ХИРМОН УЧУН

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 8 СЕНТЯБРГА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Янгийўл	0,35	1,13
Бекобод	0,18	0,81
Бўка	0,09	0,81
Оққўрғон	0,28	0,72
Чиноз	0,11	0,65
Пискент	0,11	0,57
Коммунистик	0,10	0,17
Ўрта Чирчиқ	—	0,14
Ғалаба	—	—
Область бўйича	0,09	0,30

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

7 сентябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов раислигида СССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Президиум халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш борасида халқ депутатлари Советларининг вазифаларини муҳокама этиб, шу ҳақда қарор қабул қилди. Қарорда КПСС XXVI съездининг йўл-йўриқларига асосланиб, Советлар барча бўғинларининг, уларнинг ижроия органлари ва фармойиш берувчи органларининг, доимий комиссиялари ҳамда депутатларининг шу соҳадаги иш йўналишлари белгиланган.

Халқ депутатлари Советлари ўзларига бўйсунган корхоналарда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ўстириш ва уларнинг сифатини яхшилашни таъминлаш юзасидан амалий тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш, ўз территорияларида жойлашган ва юқори идораларга бўйсунган бирлашмалар, корхоналар ҳамда ташкилотларнинг аҳоли учун моллар ишлаб чиқариш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш ва контроллик қилиш борасида қонун бериб қўйган ваколатларни актив қўлланиш таклиф этилди. Харидоргир моллар ишлаб чиқариш масалаларини халқ депутатлари Советларининг сессияларида, Советлар ижроия комитетлари ва доимий комиссияларининг мажлисларида мунтазам равишда кўриб чиқиш, план топшириқлари ва социалистик мажбуриятлар бажарилиши устидан контролликка зўр эътибор бериш, хўжалик раҳбарларига талабчанликни ошириш, ушбу масалалар юзасидан Советларнинг қарорлари ва сайловчиларнинг наказлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида аҳолини мунтазам суратда хабардор қилиб туриш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Сўнгра СССР Олий Совети Президиуми Туркманистон ССР халқ депутатлари Советларининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида уй-жой қурилишини ва қишлоқ аҳолисига коммунал-маиший хизмат кўрсатишни ривожлантириш борасидаги иши тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Ахборотлар ва нутқларда Туркманистон ССР халқ депутатлари Советларининг қишлоқни социал ривожлантириш, қишлоқ аҳолисининг уй-жой, коммунал-маиший шароитлари ва бошқа турмуш шароитларини яхшилаш соҳасидаги иши анализ қилиб берилди.

СССР Олий Совети Президиумининг қарорида Туркманистон ССР Олий Совети Президиуми билан Министрлар Советига КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми йўл-йўриқларига мувофиқ қишлоқда уй-жой, водопровод, канализация, иссиқлик шохобчалари ва бошқа объектлар қурилишини янада кўпайтириш юзасидан зарур чораларни кўриш, уй-жой биноларини, коммунал хўжалик объектларини асраш ва улардан тўғри фойдаланиш, уларни ўз вақтида капитал ремонт қилиш масалаларига кўпроқ эътибор бериш топширилди. Қишлоқ аҳолисига коммунал-маиший хизматни кенгайтириш ва яхшилашда, бу ишдаги жиддий нуқсонларни бартараф этишда халқ депутатлари маҳаллий Советлари билан уларнинг ижроия комитетлари ролини ошириш тавсия этилди. Улар ишлаб турган корхоналарнинг қувватларидан тўлароқ фойдаланишни, айниқса олис аҳоли пунктларида ва олис яйловларда қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишнинг янги турлари ва формаларини активроқ жорий этишни таъминлашлари, маиший хизмат корхоналари иши устидан, хизматларнинг бажарилиши сифати устидан контролликни кучайтиришлари, бу ишга халқ деуптатларини, жамоат ташкилотларининг органлари ва активларини кенгроқ жалб этишлари керак.

Президиум мамлакатнинг озиқ-овқат ресурсларини тўлдириш учун ички сув ҳавзаларида балиқ запасларини муҳофаза қилиш ва уларни урчитиб кўпайтириш ҳамда балиқ етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги қонун талаблари қандай амалга оширилаётганлиги тўғрисидаги масалани ҳам кўриб чиқди.

Мажлисда қайд этиб ўтилганидек, кўпгина министрликлар ва идоралар балиқ хўжаликлари иш олиб бораётган сув ҳавзаларини булғанишдан муҳофаза қилиш юзасидан қонунда белгиланган қоидалар бажарилишига доир зарур тадбирларни амалга оширмаяптилар, сув ҳавзаларини муҳофаза қилиш тадбирларига ажратилаётган капитал маблағлар тўла ўзлаштирилишига эришмаяптилар, тозалаш иншоотларини қуриш планларини бажармаяптилар. СССР Балиқ хўжалиги министрлиги, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги халқ депутатлари маҳаллий советлари балиқ запасларини муҳофаза қилиш ва уларни урчитиб кўпайтириш тўғрисидаги қонунга риоя этилиши устидан ўз зиммаларига юклатилган давлат назоратини амалга ошириш борасидаги ваколатларидан тўла даражада фойдаланмаяптилар, Совет қонунлари бузилишининг пайини қирқишда ҳамиша ҳам етарлича сабот-матонат кўрсатмаяптилар.

Президиум қабул қилган қарорда халқ депутатлари Советлари ва бунга ваколатли бошқа давлат органлари балиқ запасларини муҳофаза қилиш ҳамда уларни урчитиб кўпайтириш тўғрисидаги қонун талабларига риоя этилиши устидан контролни кучайтиришлари зарур деб ҳисоблади. СССР Балиқ хўжалиги министрлигига, Қишлоқ хўжалиги министрлигига, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларига амал қилиб, мамлакатнинг ички сув ҳавзаларида балиқ етиштириш суръатларини изчил ошириб боришни таъминлаш, балиқ запасларини муҳофаза қилиш борасидаги белгиланган қоидаларга риоя этилиши устидан қатъий контрол қилиб туришни амалга ошириш тавсия этилди. Халқ депутатлари Советларига товар балиқ етиштиришни кўпайтириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун колхозлар, совхозлар, балиқчилик хўжаликлари ички сув ҳавзаларининг имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланишга қаратилган ишларни активлаштириш; илғор балиқ хўжалиги корхоналари, колхозлар ва совхозлар, саноат, қишлоқ хўжалик корхоналари ва бошқа корхоналар ҳузуридаги ёрдамчи балиқ хўжаликларининг иш тажрибасини кенгроқ ёйиш; корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар балиқ запасларини муҳофаза қилиш ва уларни урчитиб кўпайтириш тўғрисидаги қонунларни қандай бажараётганликларини мунтазам равишда текшириб туришни таъминлаш, совет қонунларини бузувчиларни жавобгарликка тортиш зарурлиги кўрсатилди.

СССР химия саноати министрлиги, СССР минерал ўғит ишлаб чиқариш министрлиги, СССР қора металлургия министрлиги, СССР рангли металлургия министрлиги, СССР ўрмон, целлюлоза-қоғоз ва ёғочсозлик саноати министрлиги, шунингдек ички ишлар министрлиги ва СССР прокуратурасига тегишли тавсиялар берилди.

Сўнгра Президиум Ўзбекистон ССР халқ депутатлари Советларининг оналик ва болаликни муҳофаза қилиш тўғрисидаги ҳамда кўп болали оналарни мукофотлаш ҳақидаги қонун талаблари бажарилишини таъминлаш борасидаги ишига оид масалани муҳокама қилди. Республика халқ депутатлари Советлари хотин-қизларни ижтимоий ишлаб чиқаришга тобора кўпроқ жалб этиш, уларни иқтисодий, сиёсий, социал ва маданий ҳаётда актив иштирок қилиши билан боғлиқ хилма-хил ишларни амалга ошираётганликлари мажлисда уқтириб ўтилди.

Қабул қилинган қарорда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумига, республика халқ депутатлари маҳаллий Советларига оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, кўп болали оналарни маънавий жиҳатдан рағбатлантириш соҳасидаги ишларни янада такомиллаштиришга, шу масалалар юзасидан корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар фаолияти устидан контролликни кучайтиришга қаратилган қўшимча чораларни кўриш; мактабгача тарбия болалар муассасалари, туғруқхоналар, болалар касалхоналари ва поликлиника тармоқларини кенгайтириш ва улар ишини яхшилаш, уларни тегишли мутахассис кадрлар билан таъминлаш, болалар озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун республикада мавжуд имкониятлардан фойдаланишга кўпроқ эътибор бериш; хотин-қизлар меҳнати ва саломатлигини муҳофаза қилиш, кўп болали оналарнинг уй-жой ва маиший шароитларини яхшилаш, уларга белгиланган имтиёз ва афзалликлар бериш тўғрисидаги қонунга сўзсиз риоя этилиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш тавсия этилди.

СССР Олий Совети Президиуми Ливандаги Исроил агрессияси муносабати билан Совет Иттифоқининг принципиал позициясини баён қилиш мақсадида 1982 йилнинг августида, Жазоир, Иордания, Яман Халқ Демократик Республикаси, Марокаш, Сурия ва Тунисга бориб келган СССР Олий Совети делегациялари визити натижаларини кўриб чиқди ва маъқуллади.

СССР Олий Совети Президиуми секретари М. П. Георгадзенинг ахборотига кўра, СССР орденлари, медаллари ва фахрий унвонлари тўғрисидаги умумий низомга мувофиқ мукофот ҳужжатларининг намуналарига зарур ўзгартишлар киритилди.

Мажлисда давлат ҳаётининг бошқа баъзи масалалари кўриб чиқилди.

Кун тартибидаги масалаларни муҳокама қилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари В. В. Гришин, Г. В. Романов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари, СССРнинг бир қанча министрликлари ва идораларининг раҳбарлари қатнашдилар.

(ТАСС).

МОСКВАДА ЎЗБЕКИСТОН КУНЛАРИ

ДЎСТЛАР МУЛОҚОТИ

МОСКВА, 8 сентябрь. (ЎзТАГ махсус мухбири О. Осипов). СССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкасидаги Ўзбекистон кунларининг ҳар бири қардошлик учрашувлари ҳарорати ва самимияти билан тўлиб тошмоқда. Совет давлатининг 60 йиллик юбилейига бағишланган жозибадор байрам воқеалари оммавий ахборот воситаларининг диққат марказида турибди. Москва газеталари республикамиз партия ходимларининг, таниқли фан ва маданият арбобларининг, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг сўзларини босиб чиқармоқдалар, Ўзбекистоннинг совет халқлари аҳил оиласидаги муваффақиятлари тўғрисида ҳикоя қилмоқдалар. Бугунги кун ҳам воқеаларга бой бўлди: серқуёш ўлка намояндалари Москванинг Жданов ва Люблин районлари меҳнаткашлари билан айниқса мустаҳкам дўстлик алоқаларини боғлаган.

Пойтахт меҳмонлари ждановликларнинг СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақадаги ютуқлари билан завқланиб танишдилар. Улар шу йилнинг саккиз ойи мобайнида плandан ташқари йигирма миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот бердилар.

Республика вакиллари райондагина эмас, мамлакатда ҳам илғор корхоналардан бири—биринчи давлат подшипник заводига бордилар. Бу ерда эллик миллат фарзандлари меҳнат қилмоқдалар, улар орасида ўзбеклар ҳам бор.

...Созловчи Усмон Жўраев сал кам бир йилдан бери заводда ишлаб турибди. Бу ерга у Андижон областидан касб ўрганиш учун юборилган икки юз йигит қаторида келган эди. Бу касб тез орада унинг жонажон юрти Охунбобоев шаҳрида ҳам жуда асқотади: чунки у ерда подшипник заводи қуриш белгиланган. Тез орада Усмон уйига малакали мутахассис бўлиб қайтади.

КПСС Люблин район комитетидаги учрашувда Люблин райони билан Ўзбекистон меҳнатчиларининг кенг миқёсдаги алоқалари тўғрисида гапирилди. Ленин комсомоли номидаги автомобиль заводи мамлакатнинг турли жойларига, шу жумладан Ўзбекистонга ҳам автомобиллар ва уларнинг деталларини, Люблин қуювмеханика заводи темирйўл транспорти учун запас қисмлар ва қишлоқ хўжалик машиналарининг деталларини, «Минудобрения» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба заводи минерал ўғитларни юбориб турибди.

Бутуниттифоқ ўсимликларни ҳимоя қилиш химиявий воситалари илмий-тадқиқот институти ҳам шу ерда жойлашган. Ҳозир Навоий шаҳрида шу институтнинг таклифига биноан ғўзани зараркунанда ҳашаротлардан ҳимоя қилувчи янги препарат-изофенани саноат тарзда ишлаб чиқариш ўзлаштирилмоқда. Шу модданинг бир тоннаси ишлатилиши эллик тонна пахта ҳосилини қўшимча равишда етиштириш имконини беради.

Ўзбекистонлик меҳмонлар машҳур «Москвич» машиналари ясалаётган заводга бордилар. Бу ерда ҳам уларни кутиб олувчилар орасида юртдошларимиз бор эди. Наманган области практикантларининг навбатдаги группаси бир неча кун муқаддам бу ерга келган эди. Ленин комсомоли номидаги автомобиль заводида кўп йиллардан бери ишлаётган ўзбеклар ҳам бор. Улардан бири — завод ветерани, шу ерда ўттиз йил ишлаган асбобсозлик цехининг пардозловчиси, Коммунистик меҳнат зарбдори Эргаш Маҳмудов эди. Асли Самарқанддан бўлган бу киши Совет Армияси сафида хизмат қилиб бўлганидан кейин корхонага ишга кирган эди. Ҳозир Маҳмудов — энг юксак малакали мутахассисдир. Корхонадагилар унинг ҳаваскор артист эканлигини ҳам биладилар. У духовой оркестрда карнай чалади.

Меҳмонлар завод музейини кўздан кечирдилар, цехларда, заводнинг яхмалакли саройида, спорт саройида ва маданият саройида бўлдилар. Республика вакиллари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланиши шарафига пландан ташқари мингта «Москвич» ишлаб чиқаришга қарор берган автомобилсозларнинг ютуқлари билан танишдилар.

Ўзбек артистлари завод ишчиларини ўз санъатлари билан хушнуд этдилар.

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Ўзбекистон кунлари давом этмоқда. Ҳали янги-янги мулоқотлар, учрашувлар ва суҳбатлар бўлади.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИРДАМЛИГИ КУНИ

Газета ва журналлар, телевидение ва радио, бошқа оммавий ахборот воситаларининг ходимлари, Ўзбекистон пойтахти жамоатчилигининг вакиллари журналистларнинг халқаро бирдамлик кунини нишонламоқ учун 8 сентябрда кино уйига келдилар. Йиғилиш аҳли республика журналистлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширишга, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлаш учун курашга қўшадиган ҳиссаларини кўпайтиришга тайёр эканликларини билдирдилар.

Шу куни Тошкентдаги Юлиус Фучик музейида митинг бўлиб ўтди. Чехословакиянинг миллий қаҳрамони бюсти пойига гуллар қўйилди. Унинг номи инсонпарварлик идеалларига садоқат билан хизмат қилиш, одамларнинг бахт-саодати учун астойдил курашиш рамзи бўлиб қолди. (ЎзТАГ).

БУГУН БОЛГАР ХАЛҚИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ—ОЗОДЛИК КУНИ

БУЮК ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДАН

А. ХУЖАЕВ,

Совет-болгар дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлими правлениесининг раиси, Тошкент область партия комитетининг секретари.

БУГУН қардош болгар халқи ўзининг шонли миллий байрами — Озодлик кунини 38-марта нишонлайди. 1944 йил 9 сентябрда Болгарияда умумхалқ қўзғолони натижасида фашист ҳукумати ағдариб ташланди ва биринчи бор Миллий фронт ҳукумати тузилди. Болгар халқининг коммунистик партия раҳбарлигидаги реакция ва фашизмга қарши революцион кураши катта ғалаба билан якунланди — пролетариат диктатураси ўрнатилди. Болгар ватанпарварларининг тўккан қутлуғ қонлари бежиз кетмади. 1944 йилнинг 9 сентябри куни ўн уч асрли шонли ўтмишга эга бўлган, маданияти равнақ топган мамлакат тарихида янги саҳифани очди. Бу кундан болгар халқининг янги ҳаёти бошланди.

Мамлакатда социалистик революция ғалабасини иккита асосий ҳал қилувчи омил таъминлади, — деди БКП Марказий Комитетининг биринчи секретари Тодор Живков Болгария Коммунистик партиясининг VIII съездида. — Бу БКПнинг большевиклашиши ҳамда Совет Армиясининг буюк ғалабаси, унинг Болқон ярим оролидаги ғолибона ҳужумидир. Жанг майдонларида рус ва болгар қони қўшилиб кетди, бу болгар ва рус халқларини мангу қон-қардош қилиб қўйди.

Социалистик революция ғалабасининг 38 йиллиги яна бир шонли сана — болгар ва халқаро ишчилар ҳамда коммунистик ҳаракатининг буюк арбоби, оташин революционер, содиқ ленинчи, изчил интернационалист Георгий Димитров туғилган куннинг 100 йиллиги нишонланган йилга тўғри келди. Фашизм билан дастлабки қонли жанглар, Болгариянинг капитализмдан социализмга қадам қўйиши унинг номи билан боғлиқдир.

БКП социализм қуриш ленинча планига таянган ҳолда социалистик ўзгартиришларнинг илмий асосланган йўлини ишлаб чиқди. Экономика қатъий план асосига қўйилди. Болгариянинг Совет Иттифоқи, бошқа қардош мамлакатлар билан дўстлик ва ҳар тарафлама ҳамкорлик негизини ташкил этадиган ташқи сиёсати социалистик характерга эга бўлди. БХР қардош социалистик давлатлар билан ҳамдўстликда ўзининг содиқ дўстларини топди. Бу дўстлар болгар халқига асрий қолоқликдан чиқиш, мамлакат қиёфасини таниб бўлмас даражада ўзгартириб юборишга ёрдам берди. Болгариянинг Варшава шартномаси ташкилоти ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг актив аъзоси сифатидаги халқаро обрў-эътибори ортди.

Социализм йиллари даврида халқ Болгарияси мамлакатни ривожлантиришда олға сари ғоят улкан қадам ташлади. Бу унинг кўп асрлик тарихида энг ёрқин давр бўлди. Болгария экономикаси жадал ривожланаётган саноат-аграр мамлакатга айланди. У Европада энг қолоқ давлатлардан бири бўлган даврлар ортда қолди. Ҳозир территорияси бўйича жаҳонда 101, аҳолисининг сони бўйича эса 62-ўринни эгаллайдиган мамлакат аҳоли жон бошига электр ва автопогрузчиклар, кальцийланган сода ишлаб чиқариш бўйича биринчи, электрон маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича етакчи ўринлардан бирини эгаллайди.

Айниқса, еттинчи беш йиллик натижалари қувонарли бўлди. Бу беш йилликка БКП XII съездида якун ясалди. Мамлакатда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 1975 йилга нисбатан 35 процентга, ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулотлари эса 12 процентга ортди.

Социализмнинг ўзгартувчанлик кучи халқнинг моддий турмуш фаровонлигини оширишда ҳам ёрқин ифодасини топяпти. Фақат кейинги ўн йил ичида аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар 1,5 бараварга кўпайди. Бу даврда ижтимоий истеъмол фондлари 2 баравардан ҳам кўпроққа ортди. Шаҳар ва қишлоқларнинг турар-жой фонди тўла янгиланди.

Социалистик маданий революциянинг изчил, ижодий амалга оширилиши мамлакат маънавий ҳаётини чуқур ўзгартиришга ва янгилашга олиб келди. БХР фан ва техника, адабиёт ва санъат соҳасида юксак чўққиларга кўтарилди. Халқ ҳокимияти йилларида республикада саводсизлик тўла тугалланди. Ҳозир умумий ўрта таълим жорий этиляпти. Бундан атиги 40 йил илгари асосан зодагонлар савод чиқара оладиган Болгарияда ҳозирги пайтда 830 минг мутахассис, шу жумладан 260 мингдан кўпроқ олий маълумотли мутахассис ишлаяпти.

Буларнинг ҳаммаси болгар диёридаги реал социализмнинг ёрқин кўринишларидир. Болгария бу муваффақиятларга, — деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев, — социализм туфайли, коммунистик партия раҳбарлиги туфайли, ишчи ва деҳқонларнинг мустаҳкам иттифоқи туфайли, қардош социалистик давлатлар билан бирлиги ва жипслиги туфайли эришди.

Асрий тарихга эга совет-болгар дўстлиги кейинги 38 йил давомида мунтазам равишда янги хусусиятлар билан бойиб боряпти. Кейинги йилларда у ўз ривожининг янги, янада юксак босқичига кўтарилди. СССР ва БХР ўртасидаги ҳар тарафлама ҳамкорликнинг чуқурланиши ва ривожланиши, икки мамлакатнинг бир-бирига тобора яқинлашиши бу босқич моҳиятини ташкил этади. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Болгария Коммунистик партияси социализмнинг интернационал моҳиятини акс эттирадиган бу жараённи ҳисобга олмоқдалар ва онгли равишда йўналтириб турибдилар.

Кейинги йилларда СССР ва БХР ўртасида ҳам икки томонлама, ҳам ЎИЕК доирасида кўп томонлама асосдаги иқтисодий алоқаларнинг янги формалари муваффақиятли ривожланяпти. Болгария ЎИЁКнинг аъзолари бўлган бошқа мамлакатлар билан биргаликда социалистик интеграциянинг комплекс программасини амалга оширишда актив иштирок этмоқда.

Шу ўн йилликда—1980—1990 йилларда СССР ва ва БХР ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни, ҳар тарафлама интеграция ва ўзаро яқинлашувни кучайтириш учун кенг истиқболлар очилмоқда.

Совет-болгар дўстлиги партия ва халқларимизни мустаҳкам бирлаштириб турган, шу билан биргаликда жаҳон социалистик ҳамдўстлигини мустаҳкамлаётган кўприк, жонли ипдир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев буни ғоят аниқ ва ёрқин ифодалаб, шундай деган эди: »Агар биздан социалистик интернационализм нима, деб сўраганларида биз Болгария ва Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларга қаранг, деб жавоб берган бўлардик. Амалдаги социалистик интернационализм худди шунинг ўзидир».

Мамлакатларимиз ўртасидаги қардошларча дўстликни мустаҳкамлашга совет ва болгар жамоатчилигининг алоқаларни мустаҳкамлаш ва ривожлантириш оммавий ҳаракати ўз ҳиссасини қўшяпти. Бу ҳаракатга Болгарияда болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитети раҳбарлик қилади. Бундан 16 йил муқаддам Совет-болгар дўстлик жамиятининг Ўзбекистон бўлими, Тошкент ва Андижон область бўлимлари, Бухоро ва Қарши шаҳар бўлимлари ташкил этилган эди. Республикамиздаги йирик колхоз ва совхозлар, корхоналардан 125 таси, кўпгина ўқув юртлари, илмий-тадқиқот ва маданий-оқартув муассасалари, театр ва спорт коллективлари, газеталарнинг редакциялари бу жамиятнинг коллектив аъзолари ҳисобланади.

Совет-болгар дўстлик жамиятининг Ўзбекистон бўлими икки қардош мамлакатларнинг тинчликсевар ташқи сиёсатини тушунтиришни, КПСС XXVI съезди ва БКП XII съезди томонидан қабул қилинган қарорларни, халқларимизнинг коммунизм ва социализм қурилишидаги ютуқларини пропаганда қилишни ўзининг бош вазифаси деб билади.

БХР ва СССР ўртасидаги мусаффо ва муқаддас дўстликнинг кўринишлари хилма-хилдир. Улардан бири БХР ва Ўзбекистон, Болгариянинг айрим округлари ва республикамизнинг областлари меҳнаткашлари ўртасида йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётган алоқаларидир. Тошкент области ва Хасково округи партия, касаба союз ва комсомол органлари, биродарлашган корхона ва ташкилотлар, колхоз ва совхозлар коллективлари ўртасида бундай алоқалар ўрнатилганлигига мана 20 йил бўляпти.

Бу дўстлик йилдан-йилга мустаҳкамланиб ва ривожланиб боряпти. Болгария билан боғлиқ бўлган номларнинг ишлаб чиқариш объектларига берилиши, иш тажрибалари билан алмашишнинг яққол натижалари, маданий алоқалар бунинг ёрқин тимсолидир. Областимиздаги илғор пахтачилик колхозларидан бири Г. Димитров номи билан юритилади. «Хасково» номи катта совхозга ва ўзўзига хизмат кўрсатувчи йирик универсал магазинга берилган. Тошкентдаги йирик проспектлардан бирининг номи «Софийский»дир.

Меҳнат коллективлари ўртасидаги алоқалар ҳам узоқ тарихга эга. Бу алоқалар ривожланиб ва мустаҳкамланиб боряпти. Бунга кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Яқинда Хасковода янги корхона — химия машинасозлиги заводи ишга туширилди. Бу ёш корхонанинг бир гуруҳ мутахассис ва ишчилари бир ой давомида Чирчиқдаги «Ўзбекхиммаш» заводида иш ўргандилар.

Хасководаги «Мир» тикувчилик заводининг фаолияти Тошкентдаги «Қизил тонг» ишлаб чиқариш бирлашмаси учун илғор тажриба манбаидир. Оҳангарондаги цемент комбинати ва «Вулкан» цемент комбинати, Димитровград химия заводи ва Олмалиқ химия заводи, «Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати ва Хасководаги уйсозлик комбинати, бошқа кўпгина корхоналар бир-бирларидан ишлаб чиқаришни ташкил этиш, технологияни такомиллаштириш тажрибаларини ўрганадилар.

Болгария сабзавотчилиги юксак тараққий этган мамлакатдир. Хасководик дўстларимиз бизлар билан теплицалар қуришдаги тажрибаларини саҳийлик билан баҳам кўрдилар. Жумладан Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхозидаги теплица болгар мутахассислари лойиҳаси асосида бундан етти йил илгари қуриб битказилган эди. Уни қуриш ва ишга туширишда БХРдан келган Георгий Иорданов бошчилигидаги қурувчи-монтажчилар иштирок этдилар. Теплица хўжалигида мўл ҳосил етиштиришяпти. Аммо асосийси бу эмас. Устозларнинг шогирдлари ҳам уқувли чиқди. Ўз навбатида энди болгариялик дўстларимиз бу ёзда Калинин районидаги мева-сабзавот комбинатига келиб, теплицаларимизда лимон етиштириш тажрибасини ўргандилар.

Ўзбек ва болгар меҳнаткашларининг социалистик мусобақаси ажойиб самаралар бермоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати ва Хасководаги Димитров номли тўқимачилик комбинати, Тошкентдаги «Хасково» совхози ва Хасководаги «Назарбек» хўжалиги, Тошкентдаги К. Маркс номли колхоз ва Хасководаги «Харманли» кооперативи коллективлари ўзаро мусобақадошдирлар.

Ўзбекистон ва БХР ўртасидаги алоқалар доираси ҳам йилдан-йилга кенгайиб боряпти. Фақат ўтган йилнинг ўзида кончилар, тўқимачилар, сут ва озиқ-овқат саноати, умумий овқатланиш, қурилиш ташкилотлари ходимлари, архитекторлар, рассомлар, лекторлар бир-бирларининг ҳузурларида бўлдилар.

Жумладан, республикамиз пойтахтининг бир группа етакчи архитекторлари хасководик ҳамкасбларига қатор архитектура масалаларини ҳал қилишда кўмаклашишди. Болгар дўстларимиз Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозида бўлиб, замонавий қишлоқ посёлкаларини қуриш тажрибасини ўрганишди.

Умумий овқатланишни ташкил қилиш соҳасидаги илғор тажрибани ўрганиш бўйича областимиз матлубот союзи ходимларининг делегацияси Хасковода бўлди.

Болгарияга лекторлар билан биргаликда В. И. Ленин Марказий музейи Тошкент филиалининг жаҳон пролетариати доҳийсининг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган экспозицияси юборилган эди. Минглаб хасководиклар томоша қилган бу экспозиция сўнг болгар халқига совға қилинди.

Ўзбекистон ва БХР меҳнаткашлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга маданий алоқаларнинг таъсири тобора кучайиб боряпти. Зеро, санъат тили ҳамма халқлар учун яқин ва тушунарлидир. Республикамиз китобхонлари ҳозирги замон болгар шоирлари Иордан Лилев, Лиляна Стефанова, Младен Исаев, Крум Вилковларнинг ўзбек тилига таржима қилинган асарларини, «Ташналик» ҳикоялар тўпламини катта қизиқиш билан қарши олдилар. Ўлмас Умарбековнинг «Болгар кўшиқлари» китоби, «Ҳозирги замон болгар ҳикояси антологияси» қардош Болгария санъатига бағишлангандир.

Ўз навбатида Болгарияда республикамизнинг йирик ёзувчи ва шоирларининг асарлари — Ш. Р. Рашидовнинг «Қудратли тўлқин» ва «Бўрондан кучли» романлари, Ғафур Ғулом, Зулфия, Шукрулло, Р. Бобожон шеърлари нашр этилган.

Театр, музика санъати соҳасидаги алоқалар ҳам мустаҳкамланиб боряпти. СССР халқ артисти, марҳум Олим Хўжаев Хасково театрида ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзоданинг «Бой ила хизматчи» драмасини саҳналаштирган эди.

М. Горький номли Давлат рус драматик театрида Георгий Данаиловнинг «Сўнгги сўз сизда» пьесаси муваффақият билан кўрсатилди. Бу йил Тошкент қўғирчоқ театри болгариялик ҳамкасблари ёрдами билан «Қуёшли бола» пьеса-эртакни саҳналаштирди.

Бир неча йил аввал Хасково округи меҳнаткашлари Алишер Навоий номидаги Давлат академик опера ва балет театрининг СССР халқ артисти Бернора Қориева раҳбарлигидаги «Ёш балет» коллективини ва «Ялла» давлат вокал-чолғу ансамблини илиқ қарши олган эдилар. Бу йил Болгарияга таклиф этилган Тошкентдаги Димитров номли мактабнинг болалар хори ҳам гастролларини муваффақиятли ўтказди.

Хасковода СССР халқ рассоми, Ўзбекистон ССР Рассомлар союзи правлениесининг раиси Р. Аҳмедовнинг картиналари узоқ вақт давомида зўр муваффақият билан намойиш қилинди.

Қардош халқларимиз ўртасидаги жонли алоқалар ҳақида ҳикоя қилувчи яна кўпгина мисолларни келтириш мумкин. Биз Болгария билан дўстликни мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш ишида кўп нарсага эришдик ва бу билан ҳақли равишда фахрланамиз. Биз бу буюк дўстликни авайлаб сақлаймиз, янада мустаҳкамлаймиз.

> **ЗАМОН СИНОВИДАН ЎТГАН, ШОНЛИ АНЪАНАЛАРГА ЭГА БЎЛГАН СОВЕТ-БОЛГАР ДЎСТЛИГИ—БИЗНИНГ МУШТАРАК БУЮК ҒАЛАБАМИЗДИР.**
>
> *Л. И. БРЕЖНЕВ.*

ДЎСТЛАР ДИЁРИДА

София мамлакат пойтахти бўлиб, унинг устида миллий байроқ ҳилпирай бошлаганига 100 йилдан сал кўпроқ вақт бўлди. Бунинг сўнгги 38 йили халқ ҳокимияти даврига тўғри келади. Худди шу давр Софиянинг гуллабяшнашида энг муҳим босқич бўлди. Болгария пойтахти ҳозирги пайтда республиканинг йирик сиёсий, иқтисодий ва маданий марказидир. Бу ерда 1 миллиондан кўпроқ киши яшайди. Суратларда: шаҳардаги энг замонавий бинолардан бири — «София» халқ маданият саройи. Бу ерда энг йирик миллий ва халқаро анжуманлар, маданий тадбирлар ўтказилади; ҳалоскор Совет Армияси шарафига ўрнатилган ёдгорлик.

О. Литвин фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

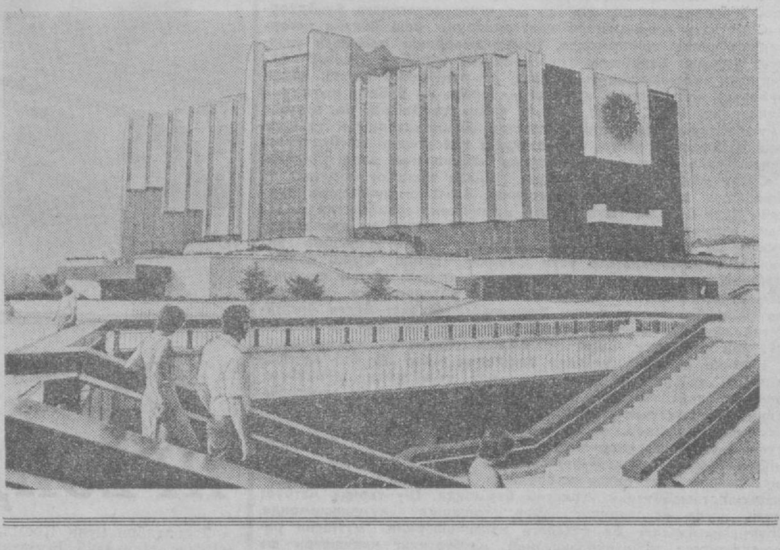

«ХАСКОВСКА ТРИБУНА» САҲИФАЛАРИДА

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

● МИЛЛИЙ байрам — Озодлик кунини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш «Родопи» фабрикаси коллективи учун яхши анъанага айланган. Корхона ишчи-хизматчилари халқ ҳокимиятининг 38 йиллигини маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича тўққиз ойлик планни муддатидан илгари бажариш билан кутиб олаётирлар. Йил бошидан бери фабрикада топшириқда белгилангандан 300 минг левлик кўп маҳсулот тайёрланди.

Озодлик куни байрами шарафига корхонада кенг авж олдирилган социалистик мусобақада Веса Ангелова ва Стайко Карабашевлар раҳбарлик қилаётган цехларнинг ишчилари илғорлик қилмоқдалар. Улар планга қўшимча равишда минглаб левлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

ТОШКЕНТ ДАСТГОҲЛАРИ ХАРМАНЛИДА

● ХАРМАНЛИДАГИ «Маргарит Гогов» тўқимачилик фабрикасида маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ҳажми кескин ортди, уларнинг сифати яхшиланди. Бу — корхонада ўтказилган реконструкция самарасидир. Фабрикада «Таштекстильмаш» заводида ишлаб чиқарилган ғоят мукаммал ва серунум дастгоҳлар ўрнатилди.

Ҳозир бу ерда ялпи маҳсулотнинг 75 процентдан кўпроғи юқори категория билан ишлаб чиқариляпти. Янги дастгоҳларнинг ўрнатилиши корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар турларини 30 тагача етказиш имконини беради.

ЎН ОЛТИ МАМЛАКАТГА

● «МЛАДА ГВАРДИЯ» машинасозлик заводи Хасководаги энг йирик корхоналардан биридир. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган сабзавотчиликда ишлатиладиган турли машиналар 16 мамлакатга, шу жумладан, СССР, ГДР, Польша, Венгрия, Руминия, Чехословакия, Монголия, Кубага жўнатилади.

Совет Иттифоқи бу заводни реконструкция қилиш ва техника жиҳатдан қайта жиҳозлашда иштирок этди. Корхона цехларига Ленинград, Львов, Баку машинасозлари яратган замонавий механизмлар ва автомат линиялар ўрнатилди.

Заводда ишлаб чиқарилаётган машиналар бир неча халқаро ярмаркаларда олтин медаллар билан тақдирланди. Корхона коллективи шу йилнинг ўзида 12 хил янги машина ва механизмлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

ТАРИХ ТИЛГА КИРДИ

● ҲОЗИР Хасковонинг минг йиллик юбилейига тайёргарлик кўрилмоқда. Болгар диёрининг бу округи кўҳна тарихга эга. Болгарларнинг кўҳна ҳунармандчилиги ва маданияти ҳозир округ тарихий музейида ташкил қилинган янги экспозицияларда ўз ифодасини топган.

Бу ерда IV—V асрларга оид олтин ва кумуш тангалар, рўзғор буюмлари, ҳайкаллар, қурол-аслаҳаларни кўриш мумкин. Улар археологлар томонидан кейинги пайтда ўтказган қазилмалар пайтида топилган.

ДЎСТЛИК ТАРОНАЛАРИ

● ХАСКОВОДА Совет Иттифоқи музика коллективларининг гастроллари тез-тез бўлиб туради. Шу йил ёзда болгар дўстлар Арманистон ССРнинг Константин Орбелян раҳбарлигидаги эстрада оркестри концертини томоша қилган эдилар. Ҳозирги пайтда эса Латвия ССРнинг «Еолика» вокал-чолғу ансамбли хасководикларга ўз санъатларини намойиш этмоқдалар.

Болгар халқининг миллий байрами — Озодлик куни тантаналарида ҳам Совет Иттифоқидан келган санъаткорлар иштирок этадилар.

Халқаро ҳаёт

ЭФИОПИЯ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

АДДИС-АБЕБА. 7 сентябрь (ТАСС). Эфиопия меҳнаткашлари феодал монархия режимини ағдариб ташлаган ва мамлакатда социалистик жамият асосларини барпо этиш йўлини эълон қилган революциянинг 8 йиллигини тантанали равишда нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда. Эфиопия меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг баёнотида ана шу ҳақда гапирилади. Мамлакатимизнинг кенг халқ оммаси, дейилади баёнотда, бу шонли санани пролетар интернационализми байроғи остида ялпи тинчлик учун кураш ишига ўз ҳиссасини қўша туриб, революцион кўтаринкилик вазиятида кутиб олмоқда.

Эфиопия революциясининг муҳим вазифалари орасида, деб таъкидланади ҳужжатда, меҳнаткашлар партиясини тузиш масаласи алоҳида ўрин эгалламоқда. Бу ҳужжатда жамоат ташкилотларини мустаҳкамлаш жараёнига ва халқ оммаси ўртасида марксча-ленинча идеологияни тарқатишга юксак баҳо берилмоқда.

АЛДАНГАНЛАР ҚИСМАТИ

КОБУЛ, 7 сентябрь. (ТАСС). Аксилинқилобий пропаганда таъсирига учиб Покистон территориясида яратилган «қочоқлар лагерлари» деб аталган жойда истиқомат қилаётган афғон гражданлари ўз саломатликларини доимо хавф остида қолдирмоқдалар. Сўнгги бир неча ой мобайнида бажавар қабиласи манзилгоҳлари районида жойлашган лагерларда вабо ва безгак касали чиққанлиги рўйхатга олинган. Бироқ афғон контрреволюциясининг Покистонда жойлашиб олган раҳбарлари ва шу мамлакат ҳукумати халқаро жамоатчиликнинг ўз Ватанидан олисда яшаётган афғонларнинг оғир аҳволидан хабардор бўлишини истамай, бу фактларни яширмоқда.

Бахтар агентлиги тарқатган хабарда таъкидланганидек, Шоҳ Жахобод, Регеган ва Бачи лагерларида одамлар ўлмоқда.

ҚАТЪИЙ ҚОРАЛАНДИ

ПХЕНЬЯН, 7 сентябрь. (ТАСС). КХДР ҳукумати Америка империализмининг Кореяга аралашуви давом этаётганлигини ва Сеул режимининг халқ манфаатларига зид сиёсатини қатъиян қоралади. 8 сентябрь куни Америка қўшинлари мамлакат жанубига туширилган кунга 37 йил тўлиши муносабати билан бугун бу ерда эълон қилинган меморандумда АҚШнинг қуролли кучлари Жанубий Кореяда ҳамон сақланиб қолаётганлиги мутлақо қонунга хилоф ва буни ҳеч нарса билан оқлаш мумкин эмаслиги уқтирилади.

КХДР ҳукумати ва корейс халқи, дейилади ҳужжатда, корейс халқининг ҳаққоний иши билан бирдамлик изҳор қилган барча мамлакатларнинг ҳукуматлари ва халқларига, халқаро демократик ташкилотларга чуқур миннатдорчилик билдиради ва уларни Америка қўшинларини чиқартириб юбориш ва Жанубий Кореяда АҚШнинг ҳукмронлигини тугатиш учун ташқаридан аралашувсиз Ватанни тинч бирлаштириш учун у олиб бораётган адолатли курашни актив қўллаб-қувватлашга даъват этадилар.

КУРАШНИ АКТИВЛАШТИРИШ БЕЛГИСИ ОСТИДА

БОНН. (ТАСС). Ғарбий Германия тинчликсевар жамоатчилиги жаҳон Тинчлик кунини АҚШ ҳарбийларининг ядро урушига хатарли тайёргарлик кўраётганликларига қарши намойишларни активлаштириш билан нишонлади, дейилади немис тинчлик иттифоқи партияси директорати Кельн шаҳрида эълон қилган баёнотда.

АҚШ маъмурияти кескинликни юмшатиш ва халқаро ҳамжиҳатлик сиёсатига халақит бериш, Европада тинч-тотув яшашга путур етказиш учун зўр бериб уринмоқда, дейилади ҳужжатда. Вашингтон Ғарбий Европа мамлакатларининг СССР билан иқтисодий ҳамкорлигини барбод этишга қаратилган камситувчи тадбирларни, шунингдек Ғарбий Европа мамлакатларида Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ядро қуролларини жойлаштириш режаларини амалга оширишга уринмоқда.

АҚШ ҳарбийлари ГФР аҳолисининг норозилигини назар-писанд қилмай, мамлакат территориясида ракеталарнинг янги турларини жойлаштириш ниятидадир, деб уқтиради немис тинчлик иттифоқи.

ФАСДАГИ КЕНГАШ

РАБОТ, 7 сентябрь. (ТАСС). Марокашнинг Фас шаҳрида Марокаш қироли Ҳасан II раислигида араб мамлакатлари давлатлари ва ҳукуматлари бошлиқлари 12-кенгашининг иккинчи босқичи очилди. Махфий равишда ўтказилаётган кенгаш кун тартибининг лойиҳаси араб мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг шу йил 28—30 август кунлари Марокашнинг Муҳаммадия шаҳрида ўтказилган конференциясида ишлаб чиқилган эди.

Фасдаги учрашувда 19 араб давлатининг делегацияси ва ФОТ ижроия комитети раиси Я. Арафат бошчилигидаги фаластин озодлик ташкилотининг делегацияси иштирок этмоқда.

Маълумки, араб мамлакатларининг ўтган йил ноябрь ойида чақирилган олий даражадаги 12-кенгаши Яқин Шарқ проблемасини бартараф этиш йўлларига доир масалалар хусусида унинг қатнашчилари ўртасидаги келишмовчиликлар сабабли тўхтатиб қўйилган эди.

Олий даражадаги мазкур учрашув иштирокчилари Исроил ўзининг стратегик иттифоқчиси — Америка Қўшма Штатларининг мададида Ливан ва Фаластин халқларига қарши қилган жиноий агрессияси натижасида Яқин Шарқда вужудга келган мураккаб аҳвол билан боғлиқ кўпгина проблемаларни муҳокама қиладилар. Эрон — Ироқ можароси ҳам кўриб чиқилади.

Маҳаллий матбуот шуни қайд этадики, Яқин Шарқда вужудга келган мураккаб вазият араб раҳбарларидан араб мамлакатлараро бирдамлик тикланишини, араб мамлакатларининг сафлари жипслаштирилишини ҳамда регионда империалистик кучлар билан сионизмнинг фитналарига қатъий зарба бериш мақсадида шу мамлакатларнинг муштарак кураш стратегияси ишлаб чиқилишини қатъий равишда талаб қилмоқда.

ОБЛАСТЬ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙ ОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ

60 СССР

ОҚҚЎРҒОН ЗАРБДОР ВАХТАДА

ЎСДИК, УЛҒАЙДИК

МАНГУЛИК қўрғони ёнидаги шон-шуҳрат музейи залларига қўйилган экспонатлар беихтиёр киши кўз ўнгида кўҳна тарихни гавдалантиради. Коллективлаштириш даври, биринчи трактор, дастлабки «оқ олтин» хирмони... Давр ўтиши билан бироз сарғая бошлаган фотосуратларда шунга ўхшаш унутилмас лавҳалар муҳрланиб қолган.

Ўша шиддатли йиллар кекса авлод ёдидан ҳеч кўтарилмайди. Ота-боболаримиз дастлабки колхозлар тузилишининг, қишлоқларда саводсизликни тугатиш, маданий революцияни амалга ошириш учун бошланган курашларнинг гувоҳи ва бевосита иштирокчилари бўлишган. Улар совет ҳокимиятини мустаҳкамлашда, халқ хўжалигини ривожлантиришда жонфидолик кўрсатишган. Шон-шуҳрат музейи залларига қўйилган суратлардан ўша давр қаҳрамонлари бизга мағрур боқиб туришибди. Уларнинг кўпчилиги ҳозир ҳам сафимиздадир. СССРнинг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган учрашувларда ва кечаларда ўз хотираларини ёшларга ҳикоя қилиб бермоқдалар.

Ҳақиқатдан ҳам ўтмишга бир назар ташласак тарихан қисқа вақт ичида нақадар катта ишлар бажарилганлигининг гувоҳи бўламиз. Илгарилари кенг адир ва тўқайзорлардан иборат бўлган ерларда бугун кафтдек текис йўллар ястанган, улар бўйида турна қатор кўп қаватли кўркам уйлар тизилиб кетган. Чароғон посёлкалар, обод қишлоқлар, одамлар билан гавжум саройлар, турфа гуллар очилиб ётган гўзал хиёбонлар бугун кўрган кўзни қувонтиради. Уларда одамлар шод ва бахтиёр ҳаёт кечирмоқдалар. Бахтли тақдирдан, фаровон ҳаётдан ҳамма мамнун.

Ўтган йилларда районимизда 45 та мактаб, 55 та мактабгача болалар муассасалари, 44 та кутубхона, 27 та клуб қурилди. Бундан ташқари кўплаб маданий-маиший, савдо хизмати кўрсатиш корхоналари бунёд этилди, шифохоналар тармоғи кенгайтирилди. Йил сайин уй-жой қурилиши кенг қулоч ёймоқда.

Буларнинг ҳаммаси ҳалол меҳнат эвазига бўлаяпти. Районимиз янги ташкил этилган 1935 йилда олди колхозлар гектар бошига аранг 15—20 центнердан пахта ҳосили олган бўлса, эндиликда 50 центнерга етказиб хирмон кўтарилаяпти. Бу йил оққўрғонликлар Ватан хирмонига 70 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш учун курашмоқдалар. Бундан ташқари сабзавотчилик, боғдорчилик, полизчилик ҳам ривожланиб бормоқда. Юбилей йилида эл дастурхонига салкам 6 минг тонна сабзавот, 2 минг тонна картошка, салкам 8 минг тонна полиз маҳсулотлари, минг тонна мева етказиб бериш учун курашмоқдамиз.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида жамоат чорвачилигини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Юбилей йилида 1 минг 520 тонна гўшт, 9 минг тонна сут, 3 миллион дона тухум етиштириш мажбуриятини олганмиз. Ҳозир барчанинг эътибори юбилей йили мажбуриятларини тўла ва ортиғи билан бажаришга қаратилгандир.

Белгиланган режаларни бажаришда юбилей олди социалистик мусобақаси қўл келаяпти. Биз Бўка райони билан мусобақадошмиз. Ўзаро беллашув давомида тажрибаларимизни ўртоқлашмоқдамиз, бир-биримизга ёрдамлашмоқдамиз Бу ҳамкорлик яхши самаралар бераяпти. Юбилей йилида давлатга 155 тонна аъло сифатли пилла етказиб бердик. Хабира Тўраҳўжаева, Зиннат Кушотова, Оқилой Тошқулова каби пиллакорлар мусобақада пешқадамлик қилдилар. Уларнинг ҳар бири 600—700 килограммга етказиб юқори навли пилла топширишди.

Гўшт, сут, тухум етиштиришни кўпайтириш соҳасида район партия комитети ва район ижроия комитети кўраётган тадбирлар яхши самаралар бермоқда. Бу йил кўпгина хўжаликларнинг чорвадорлари маҳсулот етиштиришни кўпайтириш юзасидан қимматли ташаббуслар билан чиқдилар. Мақсуда Қўлдошева, Зайнаб Аширбекова, Ойимхон Қаҳҳорова каби «оқ чашма» соҳибалари ўз қарамоқларидаги ҳар бош соғин сигирдан 5800—6000 килограммдан сут соғиб олишга сўз бердилар. Ҳозир улар ўз ваъдалари устидан тўла чиқмоқдалар.

Шу ўринда «Партия XXII съезди» колхози сут соғувчиси Мақсуда Қўлдошева эришаётган ютуқлар ҳақида алоҳида гапириш керак. Мақсуда бундан саккиз йил муқаддам ўрта мактабни тамомлаб сутчилик фермасига келган эди. У онаси Чиннихон ая изидан борди. Чиннихон Қўлдошева чорвадорлар сардори. Кўп йиллардан бери шу фермада меҳнат қилиб келмоқда. Кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ордени безаб турибди. Қизлари Мақсуда ҳам, Зуҳра ҳам энди унга издош. Мақсуда ўтган йили ҳар бир сигирдан 5,5 минг килограммдан, Зуҳра эса 4,5 минг килограммдан сут соғиб олди. Опа-сингил юбилей йилида яна ҳам юксак марраны кўзлашган. Мақсуда ҳар бош сигирдан 5 минг 850 килограммдан, Зуҳра эса 5 минг килограммдан сут соғиб олишга интилмоқда.

Районимизда бундай илғорлар сафи ой сайин кенгайиб бормоқда. Қолоқларсиз ишлайлик, деган шиор барча фермаларда баланд кўтарилган.

Юбилей йилида азамат пахтакорларимиз зўр жасорат кўрсатмоқдалар. Улар 19 минг гектар майдонга чигит экиб мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозир пахтазорларда қизғин палла бошланди. Етилган ҳосилни йиғибтериб олиш учун кураш кетаяпти. «Коммунизм» колхозидан Хабил Тўраҳўжаев, «Ленинизм» колхозидан Гулойим Тулепбекова, «Оққўрғон» совхозидан Михаил Ковешников бошлиқ бригадалар гектар бошига 50—55 центнердан ҳосил олиш ташаббусини бошладилар. Ҳозир 60 дан ортиқ бригада бу ташаббусга қўшилган.

Ҳадемай машиналар ҳам майдонга тушади. Улар ҳозир дала бошида тайёр бўлиб турибди. Олдинги йилларда бўлгани сингари бу йил ҳам механизаторлар зўр жасорат кўрсатиб, юбилей йили хирмонига баракали ҳисса қўшадилар.

Юбилей йили ҳосилини тез ва соз йиғиштириб олиш юзасидан ҳар бир коллектив ўз зиммасига конкрет мажбуриятлар қабул қилган. «Оққўрғон» совхози 1-бўлими пахтакорлари ишни Тошкент технологияси асосида ташкил этиб, планни сентябрь ойи ичидаёқ бажариш учун курашмоқда. Охунбобоев номли колхознинг Иляш Муродов бошлиқ бригадаси аъзолари мавсумда 1000 тонналик хирмон уйишга сўз бердилар. Ҳозир ташаббускорлар хирмонни тобора кўкка бўй чўзмоқда. Далаларда йиғим-терим ишлари қизиб бормоқда.

Ҳеч шубҳа йўқки, оққўрғонликлар бор имкониятларини ишга солиб эл-юрт олдида берган ваъдаларининг устидан тўла чиқадилар ва катта тўйга муносиб тўёна ҳозирлайдилар.

У. МИРЗАҚУЛОВ,
район ижроия комитети раиси.

БУЛАР — МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

Жумақул ПРИМҚУЛОВ, Ҳ. Олимжон номли колхоз бригада бошлиғи.

Маҳсуда ҚЎЛДОШЕВА, «Партия XXII съезди» колхози сут соғувчиси.

Ўринбой ДАВЛАТОВ, «Госкомсельхозтехника» Оққўрғон район бирлашмаси марказий устахонасининг слесари.

Азиза УМАРОВА, трикотаж-галантерея фабрикаси тикувчиси.

КУНИГА 7 ПРОЦЕНТДАН

ХЎЖАЛИК РАҲБАРИ МИНБАРИ

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари колхозимиз аъзоларини янги меҳнат ғалабалари сари руҳлантириб юборди. Улар СССР Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳалари бўйича зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни қоплайдиган миқдорда мўл ҳосил етиштирдилар.

Юбилей йилида, айниқса, дон учун экилган маккажўхори парваришига алоҳида эътибор берилди. Минерал ва маҳаллий ўғитларга тўйдириб, оби-ҳаётга қондириб ишлов берилган маккажўхори кутилганидан ҳам серҳосил бўлиб ўсди. Деҳқонларимиз ҳосил ўрим-йиғимини барвақт бошлаб юбордилар. «Каҳрабо дон» ҳосили мўл бўлди. Ҳозирги тахминий ҳисоб-китобларга қараганда ҳосилдорлик гектар ҳисобига юз центнердан ошмоқда.

Хўжалигимиз пахтакорлари ҳам бу йилги оби-ҳавонинг ноқулай келишига қарамай фидокорона меҳнат қилдилар. Сувчиларимиз обиҳаётнинг ҳар бир «томчисидан самарали фойдаланиш учун алоҳида группаларга бўлинишиб, ишни кечаю-кундуз давом эттирдилар. Пардабой Бозорбоев, Мусурмон Бобоқулов, Холқўзи Ярлақулов, Тўхта Умрзоқов сингари тажрибали миришкорларимиз ғўзаларни тунда сувга қондиришда ҳамкасбларига ўрнак бўлдилар.

Сув танқис бўлганлиги учун бу йилги шароитда суғориш билан культивация ўтказишни бир-бирига боғлаб олиб боришга ҳаракат қилдик. Ҳар бир сувдан сўнг қатор ораларини камида икки марта юмшатишга улгуриш, бундан ташқари культивациянинг чуқур бўлиши юзасидан механизаторларга нисбатан талаб кучайтирилди. Шу йўл билан ғўзаларни суғориш оралиғини узайтириш ва тупроқда намнинг узоқ муддат сақланиши таъминланди. Натижада туплардаги ҳосил шохоналарининг бевақт тўкилиб кетиши олди олинди.

Механизаторларимиз август ойининг охирги кунларигача қатор ораларига ишлов беришни давом эттирдилар. Илгарилари биз ғўзанинг бўйи ўсиб, ҳар тупда 6—7 тадан бўлиқ кўсак ҳосил бўлгандан сўнг қатор ораларига культиваторларни киритиш зарарли деб ўйлардик. Аммо, бу йил сув етишмаганлиги сабабли август ойида тупроқда намни узоқ сақлаш зарурати туғилди. Бу эса кўсаклар сони 10 тадан ошган бўлишига қарамай, карталарда чуқур культивация ўтказиш лозимлигини тақозо этарди. Механизаторларимиз ҳосилга зарар етказмаслик йўлини топдилар. Культиваторларнинг ишчи органлари ва тракторнинг қабариқ ерларига тўсқичлар ўрнатилди.

Тўрт марта қондириб суғорилиб, 5 марта комплекс ишлов берилган ғўзаларимизнинг ҳар тупида 12—14 тадан тўқ кўсаклар ҳосил қилинди. Илаш Муродов, Бекноз Бойматов, Зоид Қўчқоров, Баҳром Эргашев ва Ҳасан Эргашевлар бошлиқ 50 центнерчи бригадаларнинг далаларидаги ғўзалар эса янада серҳосил бўлиб ривожланди.

Биз август ойида ҳосилга ҳосил қўшиш учун ғўза парваришини кенг кўламда қизғин давом эттириш билан бирга республика партия ва ҳукуматининг 1982 йил пахта ҳосилини йиғиб-териб олишга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриш тўғрисидаги қарорига ҳам қатъий амал қилдик. 35 та пахта териш машинаси, 20 транспорт трактори, 70 та тележка ва 5 та пахта юкловчи механизм барвақт ремонтдан чиқариб қўйилди. Яқинда механизаторларимиз бу техника воситаларининг қандай ишлашини амалда синаб кўриб, пахтазорларга олиб чиқиш учун тахт қилиб қўйдилар. Бу амалий машғулот колхозимиз халқ контроли группаси аъзолари назорати остида ўтказилди.

Биз бу йилги мавсумда ҳам йиғим-теримни ипатоволиклар усулида ташкил этамиз. Бунинг учун 4 терим—транспорт отряди тузилган. Уларнинг ҳар бирига колхознинг бош мутахассисларидан комиссарлар тайинланган.

Пахта йиғим-теримини бундай усулда пухта ташкил этишимиз туфайли кунлик ўсишда ўртача 7 процент пахта тайёрлашга эришамиз. Бу эса пахта тайёрлаш йиллик халқ хўжалик планини сентябрь ойидаёқ бажариш имконини беради. Бундан ташқари машина теримини уюшқоқлик билан сифатли ўтказиб, жами ҳосилнинг камида 90 процентини юқори сортларга сотамиз.

Ш. АБДУРАҲМОНОВ.
Охунбобоев номли колхоз раиси.

МЎЛ-КЎЛЧИЛИК ФАБРИКАСИ

КПСС Марказий Комитети май Пленумида қишлоқда турмуш маданиятини ошириш, ободонлаштириш, социал жиҳатдан ривожлантириш муҳим вазифалардан бири қилиб қўйилди. Бунёдкорларимиз бу вазифаларни бажара бориб қурилиш ҳажмини тобора кенгайтирмоқдалар. Пленум якунларига бағишлаб ўтказилган йиғилишимизда бинокорлар бу йил пландаги 1 миллион 770 минг сўмлик ўрнига 2 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш юзасидан ўз зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Бу йил иш суръати ҳар йилгидан юқоридир. Коллективимиз СССРнинг 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақага биринчилар қатори қўшилиб ой сайин графикдан ўзиб ишлашга муваффақ бўлмоқда. Ўтган ойларда 2 миллион сўмликдан кўпроқ иш бажарилди. Ҳозирги кунда «Партия XXII съезди» колхозида 200 бош соғин сигирга мўлжалланган комплекс қурилиши ниҳоясига етмоқда. Убайдулла Исматиллаев бошлиқ бригада аъзолари бу объектда зўр ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Йиғма темир бетон конструкцияларидан қурилаётган 4 та типовой молхона ҳам юбилей йили охиригача фойдаланишга топширилади. Уларнинг ҳар бири 200—300 бош қорамол боқишга мўлжалланган бўлиб «Ленинизм»», «Коммунизм», Охунбобоев номли, Куйбишев номли колхозларда қад кўтармоқда.

Коллективимиз фақат ишлаб чиқариш объектлари эмас, уй-жойлар, маданий-маиший бинолар, боғча ва яслилар қурилишини ҳам жадал суръатлар билан олиб бормоқда. Яқин кунлар ичида «Ленинобод» колхозида қурилаётган 140 ўринли болалар боғчаси кичкинтойларга совға қилинади. Бундан ташқари хўжаликларда умумий саҳни сал кам минг квадрат метр бўлган уй-жойлар, типовой дала шийпонлари қурилиши ҳам тезкорлик билан олиб борилмоқда. Юбилей йилида объектларнинг барчасини муддатидан олдин топширишга қарор қилганмиз.

Б. МАТАНОВ,
20-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи.

ХИРМОНГА БАРАКА

«ЛЕНИНОБОД» колхози маккажўхорикорлари СССРнинг 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақада ажойиб муваффақиятни қўлга киритдилар. Улар бор имкониятларни ишга солиб гектар бошига 90 центнерга етказиб маккажўхори дони йиғиштириб олишга муваффақ бўлдилар. Тайёрланган 1539 тонна доннинг ҳаммаси нобуд қилинмай омборларга ташиб олинди.

Ҳали ҳосилнинг бир қисми далада. Маккажўхорикорлар гектар бошига 100 центнердан дон олиш учун курашмоқдалар. Айни пайтда чорва учун бошқа хил озуқалар тайёрлаш ҳам қизғин боряпти.

Суратда: маккажўхорикор Аҳад Раҳматов уйилаётган дон хирмонидан мамнун.

А. Тўраев фотоси.

РАҚАМЛАР МАЗМУНИ

● Оққўрғон райони 1935 йилда ташкил топган эди. Районда ҳозир 9 та колхоз, 2 та совхоз, қатор саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари бор.

● Район меҳнаткашлари юбилей йилида она-Ватанга 70 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга, пахта ҳосилдорлигини 37 центнерга етказишга, жами ҳосилнинг 85 процентини машиналар ёрдамида териб олишга аҳд қилганлар.

● Районда ҳалол меҳнати билан эл ҳурматига сазовор бўлган кишилар оз эмас. Ветеран пахтакорлардан 3 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, 2 киши Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатидир.

● Ўтган йиллар мобайнида районда кенг ҳажмда қурилиш ишлари амалга оширилди. Ҳозир 45 та мактаб, 55 та мактабгача болалар муассасаси, 44 та кутубхона, 27 та клуб ишлаб турибди. Юбилей йилида яна бир қатор объектлар фойдаланишга топширилади.

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ ЧОРВА

Колхозимиз партия ташкилоти ҳисобида 119 коммунист ва уч партия аъзолигига кандидат бор. Уларнинг аксарияти бевосита моддий бойлик яратиш билан банд.

Область Совети депутати Ҳайитгул Султонбоева илғор сут соғувчилардан. Йил бошида у ўз қарамоғидаги ҳар бир соғин сигирдан 4 минг килограммдан сут соғиб олишга сўз берган эди. КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини ўрганиш давомида Ҳ. Султонбоева ажойиб ташаббус билан чиқди. У ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини 5 минг килограммга етказиш юзасидан янги мажбурият қабул қилди.

Ташаббус изсиз қолмади. Ҳайитгулнинг ҳамкасби Робия Туркманидзе ҳам ўз зиммасига оширилган мажбурият қабул қилди. У йил давомида ҳар бош соғин сигирдан илгари белгиланганидек 4 минг литр эмас, балки 4,5 минг литрдан сут соғиб олишга сўз берди.

Чорвадорлар ҳиммати бошқа соҳа кишилари қалбида ҳам ғайрат ўтини ёқди. Боғдорчилик бригадаси аъзолари ҳосил чўғини чамалаб чиқиб бу йил пландаги 58 тонна ўрнига 116 тонна мева йиғиб олишга интилмоқдалар. Ҳозир етилаётган мевалар ўз вақтида нобуд қилмай териб олинаяпти. Ҳадемай бу соҳадаги марра шараф билан эгалланади.

Айни пайтда ғаллакорлар меҳнати ҳам баракали бўлмоқда. Ортиқвой Аҳмедов бошлиқ маккажўхоричилик бригадаси аъзолари бу йил 155 гектар ерда деҳқончилик қилди Улар гектар бошига 100 центнердан дон олишга интилмоқдалар. Шунда 1485 тонналик хирмон яратилади.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида бошқа соҳалар ҳам жадал ривожланмоқда. Колхозимиз асосан пахтачиликка ихтисослашган. Бу йил 1375 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» ҳосили кўтаришга бел боғлаганмиз. Абдували Расулматов, Турди Шоназаров, Анвар Шерғозиев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари эса 50 центнерлик марраны кўзламоқдалар.

Ҳозир пахта терими қизғин бошланиб кетган. Деҳқонларимиз СССРнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган мусобақада актив иштирок этиб терим сифатини тинмай оширмоқдалар.

Колхоз партия комитети ўз мажлисларида юбилей олди мусобақасининг боришини мунтазам муҳокама қилиб турибди. Мусобақа ғолиблари моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилмоқда. Бундай тадбирлар ишлаб чиқаришда яна ҳам юқори самара бераяпти.

А. ҚУРБОНОВ,
Вотинцев номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

КАЛИНИН номли колхоз Калинин районидаги илғор хўжаликлардан бири. Давлатга сабзавот, картошка, мева сотиш йиллик планлари ошириб бажарилиб, беш йиллик топшириқлар тўрт йилдаёқ уддаланмоқда. Бунда юқори ҳосилли бригадалар қўшаётган ҳисса салмоқлидир. Мана шундай коллективлардан бирига тажрибали сабзавоткор Ҳамидилла Каримов бошчилик қилади.

— Кечаги топширилган маҳсулот билан йиллик планни ошириб бажардик, — деди у завқ билан. — 390 тонна ўрнига 415 тонна сифатли маҳсулот топширдик. Ҳали далаларимизда ҳосил мўл. Яна 200 тонна сабзавот жўнатишни мўлжаллаяпмиз. Картошка ҳосилдорлигини эса 210 центнерга етказдик.

Колхозда бундай ташаббускорларнинг кўплиги учун давлатга пиёз топшириш плани 152 процент, саримсоқ пиёз плани 240 процент, бодринг плани 152 процент, мева плани 100 процент қилиб бажарилди. Ҳозир давлатга кунига 20—22 тонна картошка, 35—37 тонна сабзавот маҳсулотлари топширилмоқда. Бригадалар ўртасида ташкил этилган социалистик мусобақа ютуқлар гарови бўлмоқда. Носир Қаюмов бошчилик қилаётган бригада кейинги ойда ғолиб чиқиб кўчма Қизил байроқ, 150 сўм пул ҳамда қўй билан мукофотланди. Иккинчи ўринни эса Карим Ибодов бошлиқ бригада эгаллаб, кўчма вимпел билан 100 сўм пул олди.

СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган колхоз аҳли ҳозирги кунгача давлатга 945 тонна картошка, 3600 тонна сабзавот етказиб берди. Ҳозирги кунда картошка ҳосилини 200 центнерга етказиш, 7500 тонна сабзавот топшириш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятни 7 ноябргача бажариш йўлида ўзаро меҳнат беллашуви қизғин давом эттирилаяпти.

Б. АКБАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ҒАМХЎРЛИК ИФОДАСИ

Советлар мамлакати иқтисодий ва сиёсий жиҳатдан ривожлана борган сари халқнинг турмуш даражасини яхшилаш, уларнинг фаровон ҳаёт кечиришларини тўла таъминлаш борасида ғамхўрлик кучаймоқда.

XI беш йиллик мобайнида давлат аҳоли социал таъминотини яхшилаш учун қўшимча 6 миллион сўмга яқин пул ажратди. КПСС XXVI съезди материаллари орасида ушбу рақам эътиборни жалб этмай қолмайди. Шуning билан бир қаторда пенсия ҳақи тўлаш, Улуғ Ватан уруши инвалидларига барча зарурий шарт-шароитларни яратиш ва уларни енгил автомашиналар билан таъминлаш, кўп болали оналарга яқиндан иқтисодий ёрдам кўрсатиш масалалари қайта кўриб чиқилди.

Республикамизда ҳам аҳоли социал таъминоти яхши йўлга қўйилган. Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг социал таъминот бўлимини кўздан кечирган ҳар бир томошабин бунга тўла ишонч ҳосил қилади.

Айни пайтда республикамизда 615 ярим мингдан ортиқ кўп болали оналар ва 80 мингга яқин қаҳрамон она бор. Биргина 1981 йилнинг ўзида 6 мингдан зиёд кўп болали оналарга Қаҳрамон она унвони берилди.

Ишлаб чиқариш ветеранларига пенсия тўлаш ҳам яхши йўлга қўйилган. Ўтган X беш йилликда 4661,9 миллион сўмлик пенсия нафақаси тўланган эди. Бу рақам XI беш йилликка бориб 5332,9 миллион сўмни ташкил этиши кўзда тутилган.

Бугунги бахтиёр ҳаётимиз учун кўксини қалқон қилган отахонларимиз — Улуғ Ватан уруши ветеранларига ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш, инвалидларни эса «Запорожец» автомашинаси билан таъминлашга оид конкрет мисолларни келтириб ўтиш мумкин. беш йилликда Улуғ Ватан уруши инвалидларига 10264 «Запорожец» машинаси берилган бўлса, XI беш йилликда эса 13217 дона машина уларнинг хизматида бўлади.

Совет кишиларининг тинч тотув яшашини таъминлаш, уларнинг турмуш даражасини яхшилаш, аҳоли фаровонлигини ошириш борасида партия ва ҳукуматимиз тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Қ. ҚОБИЛОВ.

БОҒ-РОҒЛАРИМИЗ НОЗ-НЕЪМАТИ

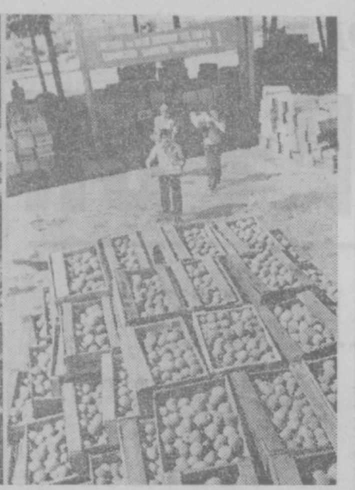

Янгийўл районидаги У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмасида давлатга мева, узум топшириш қизғин давом этяпти. Бирлашмага қарашли Энгельс номли совхоз коллективи социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Улар бу йил давлатга 4600 тонна мева, 2150 тонна узум топшириш мажбуриятини олишган. Суратларда: (чапдан) 11-бригада аъзоси С. Алетунова олма теримида; 10-бригада бошлиғи Ф. Мамедов билан теримчи З. Берзаношвили узум ҳосилининг сифатини кўздан кечиришмоқда; тайёр маҳсулотни жўнатиш пайти.

Л. Гусейнов фотолари.

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

МОСКВАДАН—БЕРЛИНГАЧА

Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, медицина фанлари доктори, профессор Саид Аъзамхўжаев 1941 йилда Ватан ҳимоясига отланди. У Совет Иттифоқи Маршали, машҳур саркарда Г. К. Жуков қўмондонлик қилган Ғарбий фронтнинг Қизил Байроқ ҳамда Суворов орденли 385-дивизиясига қарашли 948-артиллерия полкида ҳарбий врач бўлиб хизмат қилди. Москва бўсағаларидаги жангларда, Подольск, Серпухово, Калуга, Смоленск шаҳарларини озод қилишда актив қатнашди. Фашист газандаларини Берлингача қувиб бориб, ярадор бўлган юзлаб жангчиларимизнинг ҳаётини сақлаб қолди.

— Хотирамда айниқса, Москва остоналарида бўлган аёвсиз жанглар чуқур из қолдирган, — дея эслайди у — Подольскда биринчи марта жангга кирдим. Ватанимиз юраги, шон-шуҳрати ва шарафи — Москва учун бўлган ҳаёт-мамот жангларининг бирида Коммунистик партия сафига ўтдим.

С. Аъзамхўжаев Москва остоналарида бўлган жангларда кўрсатган мардлиги ва жасурлиги учун Қизил Юлдуз ордени билан тақдирланди.

Днепр дарёсини кечиб ўтишда бўлган воқеалар ҳам Саид аканинг кечагидек ёдида. Қаҳратон қиш. Вазият ниҳоятда оғир, вақт зиқ. Қандай бўлмасин дарёни кечиб ўтиб, нариги соҳилдан плацдарм эгаллаш ҳақида буйруқ олинди.

Отишмалар, тўпларнинг гумбир-гумбури қулоқни қоматга келтиради. Сувда ёрилган бомбалар зарбидан шиддат билан осмон бўйи кўтарилган қудратли тўлқин ҳамма нарсани аёвсиз ғарқ қилар ёки қирғоққа улоқтирарди.

Доктор Саид Аъзамхўжаев ҳам олдинги сафда. У нариги соҳилга эсон-омон ўтиб олиш учун жон-жаҳди билан ҳаракат қилади. Жанг қилаётган қанчадан-қанча ярадор аскарларимизнинг дардига малҳам бўлишга ошиқади. Янги плацдарм эгалланган жойда ҳам иттифоқимизнинг турли ўлкаларидан Ватан ҳимоясига отланган мард кишиларнинг «раҳмат, доктор» деган сўзларини эшитди...

Урушдан ғалаба билан қайтган С. Аъзамхўжаев ўзининг тинч меҳнат фаолиятини илмий изланишларга бағишлади. Мана, 16 йилдирки, у Тошкент Давлат врачлар малакасини ошириш институтининг кафедра мудири бўлиб келяпти.

И. РАҲМОНОВ.

ҚАРДОШЛАР ОЛҚИШИ

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги арафасида Ўзбек Давлат филармониясининг Тўхтасин Жалилов номли халқ чолғу асбоблари оркестри Қозоғистон ССР бўйлаб гастроль сафаридан қайтиб келди.

ГАСТРОЛЬ давомида ўзбек санъаткорлари Шимолий Қозоғистоннинг Қарағанда, Жезқазған, Целиноград, Кўкчатов, Павлодар, Орқалиқ, Уст-Каменогорск, Семипалатинск каби шаҳарлари, чекка қишлоқлар, ишчи посёлкаларида кўпгина концертлар намойиш этишди. Коллективга бош дирижёр, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ф. Содиқов раҳбарлик қилиб, Тошкент Давлат консерваторияси доценти, дирижёр А. Левиев билан бирга қардош халқларнинг музика асарлари, қозоқ-совет композиторларининг куй ва қўшиқларини намойиш этишда алоҳида ташаббус кўрсатдилар.

Оркестр ижросида машҳур қозоқ композитори К. Қурманғозининг «Олтин чўл» асари тингловчилар томонидан гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Б. Мавлонов ижросида қозоқ композитори И. Жанановнинг «Жамила», М. Бурҳоновнинг «Мафтунингман» кинофильмидаги лавҳалар, К. Кенжаевнинг «Ўзбек қизлари» деб номланган куй ва қўшиқлари музика шайдоларида қизиқарли таассурот қолдирди. Филармония солисти М. Худойназаров композитор Ҳ. Раҳимовнинг Назармат шеърига ёзган «Дўстлик мадҳи» контатасини улуғвор кайфиятда ижро этди.

Филармониянинг талантли солисткаси София Тен И. Дунаевскийнинг «Севги», Б. Брусиловскийнинг «Икки қалдирғоч» қўшиқларини маҳорат билан куйлаб, тингловчилар муҳаббатини қозонди. Чангчи Т. Собиров П. Чайковскийнинг «Оққуш кўли» балетидан «Рус рақси» номли парчани томошабинларга тақдим этди. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, ғижжакчи Ш. Йўлдошев, найчи Ш. Аҳмаджонов, ғижжакчи Қ. Назировлар ҳам якка номерлари билан эътиборга сазовор бўлдилар.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

ХАТЛАРДАН САТРЛАР

ИЗТОПАРЛАР ХАБАР БЕРАДИЛАР

Чиноз ветеринария станциясининг ишчиси Алимтой Хожибеков йил бошида Вильнюс шаҳридан қувончли хабар олди. Мактубни шаҳардаги 37-мактаб ўқувчилари йўллашган эди. Мактаб қизил изтопарлари Улуғ Ватан уруши йилларида Ватанимизнинг олий мукофоти — Ленин ордени билан мукофотланганлар ҳақида маълумотлар йиғадилар. Мукофотланганлар орасида чинозлик А. Хожибеков ҳам бор эди.

Улуғ Ватан уруши ветерани бир зум ўша 1943 йилнинг совуқ кузини эслади. Сож дарёсини кесиб ўтишда ўзи ва қуролдошлари кўрсатган жасорат бир-бир кўз ўнгидан ўтди...

Яқинда «Пахта» қишлоқ Советида Улуғ Ватан уруши ветерани А. Хожибековга 39 йил аввал берилиши лозим бўлган Ленин ордени тантанали равишда топширилди.

У. АБДУМАЛИКОВА.

САҲНАДА ЯНГИ АСАРЛАР

М. Горький номидаги рус давлат академик драма театри коллективи ўз репертуарини янги-янги асарлар билан бойитмоқда. Ҳозир санъаткорлар драматург Э. Брагинскийнинг «Фараз қилиш ўйини» асарини саҳнага олиб чиқиш тараддудидалар. Тошкент театри саҳнаси юзини энди кўрадиган комедия томошабинларга кулгу ва завқ-шавқ бағишлайди. Спектаклдаги асосий ролларни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Л. Грязнова, Э. Дмитриева, В. Филатова, артистлар В. Антонов, И. Кирьянов ва бошқалар ижро этишади.

Шунингдек, коллектив бу йил ленинградлик ёш драматург В. Арронинг «Қаранг, ким келаяпти» спектаклини ҳам саҳнага олиб чиқади.

Г. ҚОРИЕВА.

КИЧИК ЖУРНАЛНИНГ КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

Болаларнинг севимли журнали — «Ғунча» редакциясига Москвадан хушхабар келди. 1980—1981 йилларда чиққан журнал сонларининг бадиий безаги ва полиграфик ижросига юксак баҳо берилди. У Бутуниттифоқ конкурсида фахрли учинчи мукофот билан тақдирланди.

Конкурсни Нашриёт, полиграфия, китоб савдоси Давлат комитети, СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретариати, Полиграфия, нашриёт, китоб савдоси, илмий техника жамияти ўтказди.

С. ҒАФУРОВ.

Спорт

ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИДА

Афинанинг Олимпия стадионида енгил атлетика бўйича Европа XIII чемпионатининг очилишида жаҳоннинг 30 мамлакатидан келган мингдан ортиқ спортчи иштирок этди. Бу баҳсларга қизиқиш ниҳоятда катта бўляпти. Негаки, қитъа биринчилигининг ҳар бир иштирокчиси учун бу мусобақалар келаси йили ўтадиган жаҳон чемпионати олдидан катта синов бўлади.

Совет спортчилари делегацияси энг кўп 94 кишидан иборат бўлиб, улар сафида республикамиз вакиллари Светлана Ўлмасова, Замира Зайцева ва Александр Харловлар ҳам бор.

Мусобақа байроғи кўтарилгандан сўнг биринчи кун ядро улоқтириш бўйича ўтган беллашувларда совет спортчиси Н.Абашидзе 20 метр 82 сантиметр натижа билан бронза совриндори бўлди. Сўнгра эркаклар ўртасида найза улоқтиришда Х. Пусте ва узунликка сакрашда Елена Иванова ҳам командамизга бронза медаллари олиб беришди.

Эркаклар ўртасида 400 метрга тўсиқлар оша югуришда тошкентлик А.Харлов 50,52 секунд натижа билан навбатдаги босқич — ярим финалга чиқди.

МАЙДОН ЭГАЛАРИ ҒОЛИБ

Футбол бўйича олий лига командаларининг навбатдаги тур ўйинларини пойтахт динамочилари билан Кутаиси торпедочилари бошлаб беришди. Москвалик футболчилар 2:1 ҳисобида устун келдилар. «Спартак» эса «Нефтчи» командасини қабул қилиб, йирик 5:0 ҳисобида устунликка эришди. Шу турнинг асосий ўйинлари кеча бўлиб ўтди. «Пахтакор» 12 сентябрда ўз майдонида «Қайрат» командасини қабул қилади.

Биринчи лига командаларининг навбатдаги тур учрашувларида майдон эгалари тўла устунлик қилдилар. Улар 9 та ўйиннинг ҳаммасида ғолиб келишди. Жиззахнинг «Звезда» командаси пешқадамлардан бири «Нистру»ни қабул қилиб, 4:1 ҳисобида ғалаба қозонди.

ТЕРМА КОМАНДА САФИДА

Финляндияда қизлар ўртасида баскетбол бўйича Европа чемпионати мусобақалари бўлиб ўтди. СССР терма командаси сафида тошкентлик Елена Торникиду ва фарғоналик Ольга Сидоровалар ҳам қатнашдилар.

12 команда икки группага бўлиниб мусобақалашди, СССР терма командаси ГФР, Югославия, Испания, Венгрия ва Исроил командалари билан бир группада қатнашиб ярим финалга чиқди. Спортчиларимиз Болгария командасини 71:62 ҳисобида, сўнгра эса финалда Югославия баскетболчиларини кескин курашда 81:80 ҳисобида енгиб, Европа чемпиони унвонини қўлга киритдилар.

Редактор Н. НАСИМОВ.

12 КАСБ ЎРГАНИЛАДИ

Олмалиқ мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати янги бинога кўчиб ўтди. Энди бу ерда ўқувчилардан 1200 киши ишчи касбларини эгаллашлари мумкин. Комбинат цехларининг сони ҳам кўпайдики, ўқувчилар янги ўқув йилидан бошлаб аввалги саккиз касб ўрнига ўн икки касбни ўрганадиган бўладилар. Ҳайдовчилар ва машинисткалар, электр монтёрлар ва кичик медицина ҳамширалари группалари очилди.

(ЎзТАГ).

Саттор Ғанибоев Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводида меҳнат қилаётганига 34 йилдан ошди. Шу вақт ичида илғор ишчи ўнлаб қобилиятли шогирдлар тайёрлади. Уларни илғорликка етаклади. Бугун эса ветеран «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шиори остида ўтказилаётган социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб ёшларга намуна бўлмоқда.

Х. Мирзакаримов фотоси.

НУРЛИ ТУЙҒУЛАР

ИЛК поэтик тўплами билан шеърият остонасига дадил қадам ташлаш ҳамма қаламкашларга ҳам насиб этавермайди. Шу маънода Саъдулла Аҳмаднинг «Ишчи юракчам» деб номланган «Авторнинг биринчи китоби» сериясида «Ёш гвардия» нашриётида чоп этилган шеърий мажмуасини ўқиб, поэзиямизга яна бир иқтидорли шоир кириб келаётганининг гувоҳи бўламиз.

Тўпламдаги шеърларнинг бадиий-эстетик фазилатларидан келиб чиқиб, таъкидлаш керакки, Саъдулла Аҳмад болалар учун ёзиш масъулияти, мақсади ва йўналишларини яхши билади. Зотан, болаларнинг шеърий саводи ниҳоятда юксак дид билан йўғрилган, улар К. Чуковский, С. Маршак, А. Барто ва С. Михалков каби забардаст қаламкашлар шеъриятидан баҳраманд бўлаётган бир пайтда, кичкинтойларнинг мурғак қалбига йўл топадиган асарлар яратиш осон эмас. «Ишчи юракчам» тўпламининг муаллифи буни теран тушунади ва ўзига хос поэтик йўсинда сўз айтишга ҳаракат қилади.

Китобнинг мундарижасини болаларнинг нозик кечинмалари, дунёқараши ва тиниқ маънавий оламини акс эттирган лирик қаҳрамон образи шоирнинг ижодий ютуғини белгилаган.

Тўпламдаги «Ғунча» шеърида жажжи Салиманинг ғунча билан ихчамгина диалоги ифодаланган:

Сўрар Салима:
— Ғунча.
Бошингда нима?
— Бўхча.
— Бўхчангда надир?
— Мулким.
— Мулкинг нимадир?
— Кулгим...

Бор-йўғи саккиз сатр шеър! Шоир шу ихчам шеърга ғунча билан Салиманинг суҳбати орқали болаларнинг дилига бориб етадиган ойдин бир фикрни сингдиради. Бу —табассумнинг, қолаверса, шодликнинг қадри. Бола мазкур шеърни ўқиб «кулгининг мулк» эканлиги тўғрисида беихтиёр мушоҳада юритади. Этика нуқтаи назаридан қарайдиган бўлсак, бу фикр боланинг одобига ҳам ижобий таъсир ўтказади. Бола ўша ноёб мулкини асраш ҳақида ўз мулоҳазасини кашф этади.

Дунёни ва ўз-ўзини англаш туйғуси Саъдулла Аҳ-

ТАҚРИЗ

мад томонидан яратилаётган лирик қаҳрамон маънавий оламига бегона эмас. Шоир равон ва қуйма сатрлар орқали болаларни фикрлашга чорлайди. Масалан, «Коммунизмга» шеърининг бир бандини олиб кўрайлик:

Кўкрак кериб, дам-бадам
Солдатдай ташлаб қадам,
— Тушинг,— дейди — изимга,
Кетдик, Коммунизмга!

Бу ўринда ҳам жажжи қалбнинг маънавий камолотига, руҳий тиниқлигига нур бўлиб қуюлувчи эътиқод шуълалари бор десак янглишмаган бўламиз. Шеърнинг қаҳрамони «жажжигина Самандар»нинг хитобини илмий таърифлайдиган бўлсак: гиперболик метафора. Чунончи, «Кетдик, Коммунизмга!» сўзлари болаларни мушоҳада юритишга ундайди. Коммунизмга бориш тушунчаси бола қалбига ҳаяжон ва масъулият ҳиссини ҳадя қилади. У коммунизмга боришга маънавий жиҳатдан тайёргарлик кўради. Дилида коммунизмга бориш учун аъло ўқиш, одобли бўлиш керак эканлигини англайди.

Шунингдек, бу асарда Саъдулла Аҳмад ўзи яратаётган лирик қаҳрамоннинг актив ҳаётий позициясини ифода этган. У «Ернинг юраги» деб номланган шеърида ҳам бу позицияни жуда ёрқин тарзда қайд қилади:

Эй, кўкдаги
Чанқоқ юлдузлар,
Яхши билиб
Қўйинглар, бизлар —
Ернинг тепиб
Турган юраги!

Кўриняптики, жажжи лирик қаҳрамон ўзининг келажакдаги фарзандлик бурчини ҳис этади. «Чанқоқ юлдузлар»дан Ернинг уриб турган юраги сифатида ойдин нурлар талаб қилади, замон нафасини, давр руҳини англайди, юксак эътиқодга интилади. У худбинлик, дангасалик, лоқайдлик каби иллатлардан йироқ бўлиш принципига таянади. Шоир бу ҳақда шундай ёзади:

Ким изласа текин нон,
Тўхтаб қолар дунё деб
Аталган зўр тегирмон!

«Дунё — тегирмон» деб номланган шеърдан олинган бу сатрларга ҳамоҳанг ғоявий-бадиий жиҳатдан яқин шеърлар тўпламда анчагина. «Ер нега айланади?», «Офтобнинг ёши», «Кўршапалак», «Денгиз», «Ой нега синиқ?», «Ишчи юракчам», «Ўзим билан гаплашдим» каби қатор шеърларнинг фазилатлари тўғрисида ҳар қанча гапирса арзийди. Энг муҳими, уларда болалар қалбини ёритадиган нурли туйғулар мавжуд.

Саъдулла Аҳмад болалар учун ҳам, катталар учун ҳам самарали ижод қилаётган меҳнатсевар ижодкор. Шу боис тўпламдаги баъзи камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтишни зарур деб биламиз. Шоир баъзи ўринларда, айтайлик, «Энг катта одам», «Тошбақа» каби шеърларида соддаликка интилади. Тўғри, бадиий соддалик шеърга кўрк бағишлайди, аммо у жўнликка айланиши фазилат эмас. Ижодкор юмористик йўсинда сўз айтиш борасида ҳам маълум муваффақиятларга эришган. Аммо гоҳида бу тахлит ифодалар ўзини оқламай қўяди. Масалан, «Кўз ва бурун» шеърини олайлик:

Билсангиз кўзлар сирин,
Кўролмайди бир-бирин.
Шунинг—чун, олган ўрин
Ўртада муштдай бурун!

Аввало юмор бирон-бир камчилик ё иллатнинг бартараф этилишини кўзламоғи керак. Бу ўринда шундай эҳтиёжни сезмаймиз. Иккинчидан, буруннинг болалар ҳам яхши англайдиган физиологик функцияси бор.

Шеърий тўпламдан инглиз фольклоридан қилинган таржималар ҳам ўрин олган. Улар муваффақиятли чиққан. Шоир шеърлар руҳини тўла сақлаб, фольклорга хос фазилатларни ўзбекчалаштира олган.

Жузъий камчиликлар китобчанинг бадиий-эстетик қимматига соя ташламайди. Истеъдодли шоир Саъдулла Аҳмаднинг «Ишчи юракчам» шеърий тўплами кичкинтойлар қалбига эзгу туйғуларни сингдиришига ишончимиз комил.

Я. ҚЎЧҚОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» бирлашмаси базасидаги
95-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—1983 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

металл бўйича токарь, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-ремонтчи, электр-пайвандчи, электр кўприкли кран машинисти, ОТК контролёри, автослесарь, фрезерчи.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати—8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун 3 йил, ўрта маълумотлилар учун эса 1 йил.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини тугатганлар эгаллаган мутахассислиги бўйича диплом оладилар ҳамда олий ўқув юртлари ва техникумларга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртида уч йил ўқийдиганлар тўла давлат таъминотида бўладилар, бир йил ўқийдиганлар (техника билим юрти программаси бўйича) эса 30 сўм стипендия оладилар.

Билим юрти қошида юқорида санаб ўтилган ихтисосликлар бўйича 6 ойлик курслар ташкил этилади.

Курсларга қабул қилишда ёш чекланмайди (фақат электр пайвандчи, электр кўприкли кран машинисти ихтисосликлари бўйича кирувчиларнинг ёши камида 17,5 бўлиши керак).

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

БОШҚА ШАҲАРЛИКЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), таржимаи ҳоли, турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, сўнгги иш жойи ёки ўқиш жойидан характеристика.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Мурожаат учун адрес: 700077, Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Владимирский переулоги, 15-уй (1, 4, 17, 24, 63, 102-автобуслар, 17, 18-троллейбус, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекати, метрода М. Горький станциясигача борилади).

Ф. Хўжаев номидаги 1-пойабзал фабрикаси базасидаги
143-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: пойабзал қисмларини бичувчи, заготовка тикувчи, пойабзал тикувчи, тайёр маҳсулотни қабул қилувчи контролёрлар, слесарь-ремонтчи, электромонтёр, конструктор модельер, моделли пойабзал тикувчи.

Билим юртига қабул қилинган 8—10 синфни тамомлаган ўқувчиларга ҳамма ҳунарлар бўйича ўқиш муддати 6 ой ва улар 70 сўм стипендия билан таъминланадилар. Практикада ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Билим юртини битирганлар Тошкентдаги 1-пойабзал фабрикасида ишлайдилар.

Билим юрти қошида ўқувчиларнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун пойабзалчилар маданият саройи, туристик ва спорт, ҳаваскорлик тўгараклари мунтазам ишлаб турибди.

Билим юрти қошида ишчи ёшлар мактаби бор.

Билим юртини яхши битирган ўқувчиларга техникум ва институтларга йўлланма берилади.

Ўқишга киришни хоҳлаганлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қилишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан, саломатлиги ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмида 6 та фотосурат.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 6-уй (2, 6, 14-троллейбусларнинг, «Пойабзал фабрикаси» бекати). Телефонлар: 53-99-91, 53-99-04.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Горнчилар, қаердасиз!». 10.25 — «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 3-серия. «1812 йил». 11.45 — «Чашма». 12.25 —Ишлаб чиқариш гимнастикаси. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Фашизм қурбонлари хотирасига бағишланган Халқаро кунга. Ҳужжатли фильмлар программаси: «Унитилган куйнинг 8 такти». «Штукенброк учун гуллар». 15.50 — Бутунроссия конкурсининг лауреати Т. Вольская чалади (домбра). 16.10 — «Инсон — ер эгаси». Кўрсатувни «Известия» газетасининг шарҳловчиси А. З. Иващенко олиб боради. 17.20 — «Пионерия» киножурнали. 17.30 — «Шахмат мактаби». 18.00— «Қувноқ нотачалар». 18.15 — «Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати». Грециядан олиб кўрсатилади. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — «Фан оламида». 20.00 — Болгариянинг миллий байрами— Озодлик кунига. Болгария Халқ Республикаси телевидениесининг программаси. 21.30 — «Время». 22.05 — Омск давлат рус халқ хори куйлайди. 22.35 — «Дунё воқеалари». 22.50 — «Поэзия». М. Батан.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — «Ўша ерда, Қутб доираси ортида». Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — А. С. Пушкин. «Капитан қизи». 7-синф. 10.05 — Испан тили. 11.05 — Физика ва илмий-техника революцияси. 11.35 ва 12.50 — Музика. 3-синф. Рус халқ чолғулари. 11.55 «...плюс электрлаштириш». Илмий-оммабоп фильм. 12.20 — «Оналар мактаби». 13.10 — Зоология. 7-синф. Ўргимчаксимонлар. 13.35 —Тарих. 4-синф. Муз устида жанг. 14.00 — Бородино жангининг 170-йиллигига бағишланган кўрсатув. 15.00 — «Энг чиройли тулпор». Бадиий фильм (субтитр билан). 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Альтчилар ансамбли чалади». Фильм-концерт. 19.00 — «Ангарада ўрмон химияси гигантлари». 1-кўрсатув. 19.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 — Футбол бўйича СССР чемпионати. 2-тайм. «Динамо» (Минск) — МАСК. Минскдан олиб кўрсатилади. 21.30 — Время. 22.05 — «Фаришта куни». Бадиий фильм.

ЎзТВ-I. 11.25 — Кўрсатувлар программаси. 11.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон урушдан олдинги йилларда. 12.00 — Болалар учун. «Фонарик». 12.30 — Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон урушдан олдинги йилларда. 13.00 — «Журналист». Бадиий фильм. 2-серия. 18.00 — кўрсатувлар программаси. 18.05 — «Бир том остида». Болалар учун мультфильм. 18.25 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ўринбосарлар». 18.55 — «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа (такрорий). 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Февзи Белялов концерти. 21.30 — «Время». 22.05 — «София—Тошкент интерклуби» (такрорий). 00.25 — Янгиликлар.

Тошкент давлат маданият институти ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари рус ва чет эл адабиёти кафедрасининг доценти О. Қ. Қаюмовга рафиқаси

Хуриниса
ҚАЮМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02163. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1680.